Զ. ՏԱՐԻ 1588 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 14 ԱՀԵԿԱՆ 4381 — Հ. Տ. 21 ԱՊՐԻԼ 1889 — Ն. Տ. 3 ՄԱՅԻՍ 1889 — ՀԻՋՐ. 3 ՐԱՄԱԶԱՆ 1306 ՈՒՐԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՐԵՆ ԴՐՈՒՅԹԻՒՆ ՊԵՏՔ Է ՈՒՂԵԼ
Ա.Ռ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعلیه ده غلطه ده نورادونکیان خانده آرەوك

غزتەسی ادارەسنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան գլխեկան [illegible]	160
» » Վեցամսեայ » »	80
» » Եռամսեայ » »	40
Գաւառաց » Տարեկան » »	200
» » Վեցամսեայ » »	100
Օտար երկիրներէ տարեկան Ֆրանք	56
» » Վեցամսեայ »	28

Դուրս գրկուած լրագրոց համար ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է
Խմբագրութեան գրկուած Նամակ կամ գրութիւն չեն լրատրուիր

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 21 ԱՊՐԻԼ, 1889

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ի ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՍ

Միացեալ Նահանգաց ժողովուրդը մեծ հանդէսով մը տօնեց Զօրավար Ուաշինկթընի ամերիկեան Հանրապետութեան նախագահ ընտրուելուն հարիւրամեակն։

Երկրին ամէն կողմերէն խուռն բազմութիւն դիմեց ի Նիւ Եորք, որ չքեղապէս զարդարեցաւ, և մեծ պողոտաներուն վրայ ահագին բեմեր կառուցուեցան, բանախօսութեանց և խրախճանութեանց համար։

Անցեալ կիւրակի դիշեր նախագահ Պ. Հարրիսըն Ուաշինկթընէ մեկնեցաւ յատուկ կառախմբով մը, որ այս երկուշաբթի առաւօտ հասաւ Ֆիլատելֆիա քաղաք։ Նիւ Ձէրսիի։ Հոն ճաշեց կառավարչին ընակարանին մէջ, և ինչպէս Ուաշինկթընն ըրած էր հարիւր տարի յառաջ, նաև նոտաւ, և Նիւ Եորք գնաց նաւատորմի մ'ընկերակցութեամբ։ Մարտանաւերուն հետ կային ուրիշ ամէն տեսակ շոգենաւեր և զբօսանաւեր։ Ծովակալ Փորթըր կը հրամայէր այս նաւային ցոյցին։

Նախագահը ցամաք ելաւ արեւելեան դետին եզերաց վրայ, Նիւ Եորքի հռչակաւոր Ուօլ Սթրիթի սեղանաւորական հրապարակին նաւամատոյցն, ուր դինք դիմաւորեցին Նիւ Եորքի կառավարիչ Պ. Հիլ և քաղաքապետ Պ. Կրանթ։ Կամաւորաց և ծեր զինուորաց գունդի մը առաջնորդութեամբ, գնաց քաղաքային պալատն, ուր հրապարակային ընդունելութիւն մ'ըրաւ։

Քանի մը ժամ հանգիստ տրուեցաւ իրեն, ճիշդ ինչպէս ժամանակաւ եղած էր Ուաշինկթընը նորընտիր Նախագահին։ Երեկոյին Նիւ Եորքի կառավարչին հետ ճաշեց։

Այս երկուշաբթի երեկոյ ի պատիւ հարիւրամեակին չքեղ պարահանդէս տրուեցաւ Օպերայի թատրոնին մէջ։

Երեքշաբթի կրօնական մեծ հանդէս մը կատարեցաւ։ Ամէն եկեղեցեաց մէջ դոհաբանական պաշտօններ մատուցուեցան։ Յետոյ ի Ուօլ Սթրիթ, ճիշդ նոյն տեղւոյն վրայ ուր Ուաշինկթընն հանրապետական կառավարութեան պետ հռչակուած էր, յատուկ արարողութիւն մը կատարեցաւ ի յիշատակ ամերիկեան մեծ Հանրապետութեան առաջին Նախագահին ընտրութեան։

Պ. Հարրիսըն այս առթիւ բանախօսութիւն մը արտասանեց, որ պատճէնը տակաւին հեռագիրը կամ սուրհանդակը չհաղորդեց մեզ։

Չորեքշաբթի օրն ալ արհեստաւորաց դասուց մեծ հանդէս մը կատարեցաւ։ Թափորին մասնակցեցան 100,000 անձինք։

Հանդէսը նոյն երեկոյ վերջացաւ գեղեցիկ հրախաղ թեամբ։

* *

Ը'Օքլահոմա ամենայն ինչ վարդագոյն չէ։ Ցուսաբեկ գաղթականներ, պատսպարան և ուտեստ չկրնալով գտնել, հաղարներով կը մեկնին և կը վերադառնան հոն ուստից ճամբայ ելած էին եդեմական նոր դրախտ մը գտնելու դեղածիծաղ յուսով։ Օքլահոմայէն մեկնող կառախումբ լի են փախստականներով։ Նորահաստատ Կութրի քաղաքին բնակիչը կը գանգատին թէ ջուրը քիչ է և լաւ չէ։ Մինչեւ ցարդ տասնի չափ նոր քաղաքներ հիմնեցան նորստաց երկրին մէջ։

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ ՎԻԼՀԵԼՄ ԿԱՅՍԵՐ

Վիլհելմ Կայսր, որ Գերմանիոյ ամէն վեհապետներուն փոխադարձ այցելութեան կը պատրաստի, Սաքսոնիոյ թագաւորն այցելէ յետոյ, ապրիլ 26ին Վէյմար գնաց, ո՛չ միայն պաշտօնական այլ և ընտանեկան պատասխանատուութիւն մը կատարելու. զի իւր մեծ-մայր, Աւկուստա Կայսրուհին, Սաքս-Վէյմարի իշխանուհի մ'է։ Վէյմարի մեծ-դուքսն ընդ առաջ ելաւ, և Ժողովուրդն համակրալից ընդունելութիւն մ'ըրաւ։ Դղեկին մէջ կայսր յատկացան նոյն յարկերն ուր օթեւանած էր Նաբոլէոն Ա., Ենայի յաղթական ճակատամարտէն ետքը։ Պատսխանելով քաղաքապետին ուղերձին, ըսաւ թէ ուրախ է իւր սիրեցեալ մասուն բնակավայրն այցելով, եւ արդէն մեծ փափաք ունէր տեսնել այն քաղաք որ այնչափ նշանաւոր դերք մը բռնած է ի Գերմանիա իբրեւ գեղարուեստից, գիտութեանց և դրականութեան վառարան մը, իբրեւ օթեւան գերման ազգին մեծագոյն բանաստեղծներուն։

Կայսրն այցելից Կէօթէի թանգարանն, որ կը պարունակէ մեծ բանաստեղծին վերաբերեալ առարկայներ ու յիշատակներ, և դղեկին մէջ ճաշելէ յետոյ, գնաց Վարթպուրգ, Թուրինկեան լերանց մէջ, ուր Լուտեր բնակեցաւ, և՝ 1522ին՝ թարգմանեց Աստուածաշունչը, Ս. Սահակին և Ս. Մեսրոպին 1415 տարի ետքը։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ԿԵԴՐ. ԱՍԻԱ

Պուխարայի դեսպանութեան մը Փեթերսպուրգ երթալուն նպատակն էր՝ ի մէջ այլոց՝ խնդրել ռուս կառավարութենէն որ թոյլատրութիւն շնորհէ Ռուսիոյ ասիական ստացուածոց մէջէն փոխանցելու պուխարական արտադրութիւններ, ըստ որում ազգանեան սահմանաց վրայ մաքսային տնօրինութիւնք մեծ վնաս կուտան Պուխարայի։ Ռուսիոյ ելմտական նախարար Պ. Վիշնեկրատսքի յանուն Կայսեր խոստացեր է դոհացում տալ Պուխարայի այս խնդրանաց։

ՊԱԼԹԻԿԵԱՆ ԴԱՒԱՌՔ

Ռիկայէ կը ծանուցուի թէ Տորփատու կրթական շրջանակին վերատեսուչը պաշտօնական յայտարարութիւն մը հրատարակած է, ծանուցանող թէ մասնաւոր կամ քաղաքային-հանրական վարժարաններու բացման արտօնութիւն չպիտի տրուի այսուհետև, եթէ բացուելիք վարժարաններուն լեզուն ռուսերէն չլինի բոլորովին։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԱՐԱՐՔ Ի ԶԱՆԶԻՊԱՐ

Զանզիպարէ կը գրուի գերման թերթի մը թէ գերմանական գաղթականին ընկերութեան պաշտօնատար Պ. Շրէօտրը մարտ 12ին դեռատի գերուհւոյ մը գլխուն շիշ մը նետեց, առանց ո՛ և է պատճառի, ի զարմացումն ներկայից։ Աւարքը տարին աղջիկն արիւնաթաթաւ, հակառակ նէրոպացւոց, որք կ'ուզէին դարմանել զայն։ Աւարքը խուռն բազմութեամբ և աղաղակներով դացին խնդիրը ներկայացուցին վեհապետին, որ նամակաւ մը պահանջեց յանցաւորին պատժուիլը։ Գերուհին ապա գերմանական հիւանդանոցը փոխադրեցաւ դարմանուելու։ Բժիշկը կը յայտայ փրկել նորա կեանքը։ Քիչ մնաց որ ընդհանուր չփոթութիւն ծագէր։ Ցոյժ գրդռեալ բազմութիւն մը քաղաքին մէջ շրջեցաւ ժամերով։ Այս ցաւալի դէպք հեռեւանք մ'ունեցաւ անմիջապէս։ Բնիկներն յարձակեցան Քիպէրնիի կայարանին վրայ, ուր Պ. Շրէօտէր կը բնակէր։ Այս կոչ մարդ, իւր ընկերներով, հազիւ կրցաւ իւր կեանքն ազատել։ (Մոն. Օրէնդրալ)

ՄԱՀՄԵՏԱԿԱՆՔ Ի ՃԷՋԱՅԻՐ

Հանրապետութեան նախագահն հրամանագիր մը հանեց, որով կը փոփոխէ 1886 ի հրամանագիրն ի մասին Մահմետականաց դատական գործերուն ի ձէզայիր։ Այն ճէզայիրցի Մահմետականք որք ֆրանսական քաղաքացւոյ իրաւունքներ չեն վայելեր, ըստ առաջնոյն պիտի վարին իրենց մահմետական օրինաց ու սովորութեամբ բոլոր այն խնդրոց մէջ որք կը վերաբերին իրենց անձնական հանգամանաց, ժառանգութեանց, և անչարժ կալուածոց որոց սեփականութիւնն 1873 ի օրէնքին համաձայն հաստատեալ չէ։ Այս վերապահեալ խնդիրներէն զատ ուրիշ ամէն խնդրոց մէջ պիտի հպատակին ֆրանսական օրինաց, մանաւանդ յանցանաց և եղեռնագործութեանց մասին։ Ցիշեալ վերապահուած խնդրոց մասին եւս Մահմետականք կրնան յատուկ յայտարարութեամբ մը հրաժարիլ մահմետական օրէնքէն ու սովորութիւններէն, և ֆրանսական օրինաց հպատակիլ։ — Ինչպէս կ'երեւի, սոյն նոր հրամանագրով ֆրանսական դատական իրաւասութիւնը կ'ընդարձակի ճէզայիրի մէջ, և տեղական հին օրինաց կիրառութիւնը կը սահմանափակուի մեծապէս։

ԱՐԱՐՔ ԵՒ ԶՐՈՑՔՔ ՊՈՒԼԱՆԺԷԱԿԱՆՔ

Լրագիրք կը պատմեն Պուլանժէ զօրավարին Ֆրանսայէ փախչելուն մէկ հետաքրքրաշարժ պարագայն։ Զորս Պուլանժէականներ որք ապրիլ 4 ին Պրուսել հասան, շոգեկառքէն իջած ժամանակ հարկադրեցան խնդրել կայարանի պաշտօնեայներէն որ փոքրիկ սայլի մէջ դնեն իրենց հետ բերած պայուսակները։ Կայարանի դրծաւորք դիտել տուին թէ այս պայուսակներ կանոնադրութեամբ ընդունուած չափէն շատ աւելի ծանրեն։ Վեց պայուսակներ 274 քիլօ կը կշռէին։ Վեց մէ ծագեցաւ, և չորս Պուլանժէականք պարտաւորեցան բանալ պայուսակներն։ Որչա՜փ զարմանօք ներկայք տեսան որ անոնց մէջ ուրիշ բան չի կար բայց եթէ ծրարներով ոսկի դրամ, արծաթեղէններ, սեղանի սպասք և ամէն կերպ թանկագին առարկայներ։ Պուլանժէականք հուզեցան ո՛և է տուգանք վճարելով առնուլ տանիլ իրենց դանձը, բայց գործը Ցնօրէնութեան իմաց տրուեցաւ, պայուսակներն և իրենց տէրերն հարկադրեցան սպասել կայարանին մէջ մինչեւ կէս գիշերին ետքը ժամ երեկու, և յայնժամ Զօր. Պուլանժէի քարտուղարը գալով յայտարարից թէ այս թանկագին նիւթեր զօրավարին են, և օրինական տուգանքը վճարելով, առաւ տարաւ զանոնք։

* *

Կը յիշուի թէ Անգլիոյ հարաւ-արեւելեան երկաթուղւոյ ընկերութեան վարչութիւնը Պ. Պուլանժէի տրամադրութեան ներքեւ դրած էր ձրի շոգենաւ մը և կառախումբ մը Պելժիայէն ի Լոնտոն իւր փոխադրման համար։

Նոյն ընկերութեան քանի մը կարեւոր բաժնետէրք նամակներ հրատարակելով Լոնտոնի լրագրաց մէջ, կը հարցնեն վարչութեան թէ Զօր. Պուլանժէ վճարե՞ց այս շոգենաւուն ու կառախմբին ծախքը, թէ ոչ ընկերութիւնն իւր քսակէն վճարեց ծախքն։ Այս երկրորդ պարագայի մէջ, կը բողոքեն այսգիսի ծիծաղելի շռայլութեան մը դէմ, և կը ծանուցանեն թէ բաժնետերաց առաջիկայ ժողովոյն մէջ այս խնդիրը պիտի յուզեն։

«ՏԱՆՄԱՐԻ» ՇՈԳԵՆԱՒԻՆ

Տանմարէ դանիական շոգենաւուն 700 ուղեւորաց և նաւաստեաց Մէլբուրնի անգլիական շոգենաւուն միջոցաւ աղատուելն և ազատաբար նաւահանգիստն եղած պատիւներն արդէն պատմեցինք։

Եւրոպական լրագիրք մանրամասնութիւններ կը հրատարակեն աղատարար շոգենաւուն ժամանումէն յառաջ Տանմարէի ուղեւորաց կրած տառապանաց վրայ։

Տանմարէին պատահած արկածն էր նաւուն յատակն անուշադիր մեծ գերանին յանկարծ կոտրիլն։ Այս կոտրած գերան իւր արտակարգ չարժմամբ խոռոչ մը կը բանար նաւուն յատակն, ուստից ջուրը ներս կը խուժէր։ Նաւն սկսաւ քիչ քիչ իջնել ետեւի կողմէն։ Ծովը փոթորկալից էր, և արկածեալ նաւն ալեաց խաղալիկ կը լինէր։ Ուղեւորք, գերանին բեկման ահեղ ցնցումէն և նաւուն տարօրինակ տատանումներէն ահաբեկ, կը զդային թէ ծանր վտանգի մը մատնուած էին, և իրենց սարսափն աւելի սաստկացուց վերահաս գիշերը։ Կարելի՞ էր նաւը ջուրին երեսը պահել մինչեւ առաւօտ։ Ամէն աչքեր դէպ ի հորիզոն ուղղուած էին՝ լուսոյ նշոյլ մը տեսնելու, անցորդ շոգենաւու մը լոյսն։ Ցորդ անձրեւ մը կը տեղար, և ալիքները նաւուն վերնայարկը կը լուային։ Նաւապետն և սպայք ի զուր կը յորդորէին բազմութիւնը վար իջնել։ Ամէն օր նախամեծար կը համարէր թրջիլ՝ նաւն ընկղմելուն պէս ինքզինք մակոյկի մը մէջ նետելու յուսով։ Հորիզոնին վրայ բան չիկար, և շոգենաւը տակաւ կը խորասուզուէր եռեւի կողմէն։ Բազմութիւնը կը խռնէր նաւուն առաջակողմն, ուր կանայք և արդայք բարձրաձայն կուլային, և շատեր կ'աղօթէին ծնրադիր։ Բայց երբ մահը դէմ դէմ տեսաւ, բազմութիւնն աւելի հանդարտեցաւ։ Կոհակները կուդային կ'ասցնէին իրենց վրայէն, տեղատարափ անձրեւն աւելի եւս կը սաստկանար, և վայրկեանէ ի վայրկեան նաւուն խորտակման կը սպասուէր։ Սպայք քաջալերական խօսքեր կ'ընէին, բայց իրենք ալ չէին հաւատար փրկութեան։ Մեքենայք չէին բաներ. շոգենաւն առագաստ բացած ինքզինք հովին առջեւ ձգած էր։ Ջերմանք բաւական չէին ներս խուժող ջրոյ հոսանքը նուազցնելու, մակոյկները տակաւ և սակաւաթիւ էին, և նաւուն ընկղմումը ժամերու և վայրկեաններու խնդիր մ'էր այլ եւս։

Առաւօտեան դէմ ծովը քիչ մը հանդարտեցաւ, և ի մեծ ցնծութիւն յուսահատ բազմութեան, հորիզոնին վրայ երեւցաւ ծուխի սիւն մը։ Իսրայէլի ժողովուրդը դէպ յԱստուած երկրին առաջնորդուած սիւնին նման, այդ ծուխն յանկարծ հրճուեցուց եւ զօրացուց ընկճեալ սիրտերն։ Արք եւ կանայք ուրախութենէն գիրար կը գրկէին և խնդթի պէս կը պռաային։ Քիչ ետքն յայտնի եղաւ թէ Մէլբուրէ շոգենաւն էր երեւցածը։ Տանմարէի նաւապետն արդէն օգնութիւն կանչող նշանները կախած էր կայմերուն վրայ, և նշան ըրաւ Մէլբուրէին, որ փութայ հասաւ։ Որովհետեւ վաճառք բեռցած էր, փորձեց յետոյ ձգելով քաշել տանիլ զՏանմարէ։ Բայց քանի մը ժամ ետքն երկրին նաւապետք տեսան որ Տանմարէ չէր կրնար քաշել և պիտի ընկղմէր։ Ուստի, երկու շոգենաւաց մակոյկներն ի ծով իջուցին, և նախ կանայք և տղայք, յետոյ այր ուղեւորք, յետոյ նաւաստիք և ամենէն վերջը դժբախտ շոգենաւուն նաւապետը մնան ի Մէլբուրէ։ Բայց ի մեքենավարէն որոյ գլուխը ջախջախեցաւ, մարդու կորուստ չեղաւ։

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՇԱՐԺ ԴԱՏ

Ժէ. դարուն անգլիական օրէնք մը որ դեռ ջնջուած չէ Նիւ Ձէրսիի ամերիկեան Նահանգին մէջ, կը պատմագրէ թէ «եթէ կին մը, անոյշ հոտերով, իւղերով, կարմիր ներկով, «փիղջ մազերով, արուեստական ակռաներով և բարձրակրունկ կոշիկներով խաբէ Ն. Վեհափառութեան «հպատակներէ մին և հրապուրէ զնա «յամուսնութիւն, պիտի ենթարկի «նոյն պատժոց որք սահմանեալ են «վհուկներուն դէմ»։

Նիւ Ձէրսիի քաղաքացի մը դիզեցիկ սեռին դէմ գանգատելու պատճառ ունենալով, մասացման փոչիներուն տակէն հանած է այս օրինական արամադրութիւն, և դատարանէն կը պահանջէ նորին կիրառութիւնն ընդդէմ այն կնոջ որ կախարդած է, եւ ամուսնութեան կապանքներուն մէջ կը պահէ զինք։

ՁԱՏԿԻ ՀԱԿԻԹ ՄԸ

Վիպասի շաբաթագործ մը Վիլհելմ Բ. Կայսեր նուիրեց Ձատկի հաւկիթ մը, որ ներքոյալից նկարագիրը կ'ընէն գերման լրագիրք։ Ընտիր շաբաթ չինուած է հաւկիթը, զոր կը կրեն շաբաթեղէն երկու արձանիկներ որք կը ներկայացնեն զՊ. Պիզմարք և զՊ. Մալթքէ։ Հաւկիթին կեղեւին վրայ զանազան գոյներով ներկայացեալ են կայսերական գերդաստանին անդամք, և հաւկիթին մէջն իսկ կայ նուագարան մը որ բրուսիական ազգային երգը կը հնչեցնէ։

Վիլհելմ Կայսր ընդունեց այս ճարտարապետաստ նուէր, և շնորհակալութիւն յայտնեց շաբաթագործին որ վեց ամիս աշխատած էր արտադրելու այս հրաշակերտ։

Ի ՑԻՇԱՏԱԿ 1789Ի

Ի պատիւ 1789ի հարիւրամեկին, ֆրանսական կառավարութիւնը ցամաքային և ծովային սպայից ու զօրաց պիտի նուիրէ 700 խաչեր Պատուոյ Լեգէոնի ասպետութեան, ուստի 700 զինուորական շքագրաներ, և 240 զինուորական և նաւային ասպիտներ ալ Պատուոյ Լեգէոնի բարձրագոյն ատիճանի մը պիտի վերածէ։ Իսկ սոսկ քաղաքային տարբերն միայն 500 պատուանշաններ (Պատուոյ Լեգէոնի խաչեր) պիտի տրուին։

Լրագիրք ոմանք կը բողոքեն այս տնօրինութեան դէմ, տարօրինակ գրանելով զինուորներու և նաւաստիներու առաւելագոյն պատիւ մատուցուի քաղաքական դէպքի մը յիշատակին առթիւ, մանաւանդ այնպիսի դէպքի մը որ բոլորովին յեղափոխական հանդամանք մ'ունի։

Յեղափոխութիւնն ամենէն աւելի բարենորոգման կարօտ գտաւ Ֆրանսայի բանակն ու նաւատորմն, և երկուքն ալ հիմովին խնդարեց և յեղափոխեց։ Քոնվանսիոնի յեղափոխական ժողովոյն առջեւ իրաւամբ յայտարարուեցաւ թէ իւր գործածած բանակն աւարառութեան և անկարգապահութեան ճշմարիտ վարժոց մը դարձած էր։

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ՎԱՏԻԿԱՆ

Վատիկան Իտալիան պետութեան հետ հաշտութեան խօսք լսել չուզեր։

—) 52) —

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱ

ՖԷՐՆԱՆՏ

«—Ո՛չ... այո՛... ։ Ձեմ գիտեր, ինքըն ալ որոշ չգիտեր։ անհնար է իրեն որոշում մը տալ։ Կրնաս մնալ, և չես կըրնար մնալ։ Հաւատա՛ որ կացութիւնն յիրաւի տագնապալի է։ Երբ քու մեկնմանդ վրայ խօսեցայ, գլուխն հակեց և արտասուք հոսեցան աչքերէն։

«—Արտասո՛ւք։

«—Այո՛, ինք վաղեմի զինուորն, ինք որ պատերազմի դաշտերէ անցած է ուր իր լաւագոյն բարեկամները վառուած էին առանց կաթիլ մը արցունք թափելու, այո՛, ինք լացաւ տղու մը նման, և այս՝ քեզմէ բաժնուելու մտածումէն։ Պահ մը զղջաց հօրդ պարտքերը վճարած ըլլալուն վրայ։ Այդ դումարը գրեթէ անկախութիւն մըն էր քեզ համար։

«—Ո՛չ, ո՛չ, ո՛չ։ ամէն բանէ առաջ հօրըս յիշատակը։ բայց չեմ ըմբռներ թէ կոմսն ի՞նչ հզօր պատճառ կրնայ ունենալ այսքան կաբեւորութիւն տալու խեղճ որբ աղջկան մը զոր վեց ամիս առաջ գրեթէ առաջին անգամ տեսաւ։

«—Ի՞նչ պատճառ։ Ձե՞ս հասկնար։ Ձես հասկնար թէ կը սիրէ զքեզ, թէ սիրով կը սիրէ զքեզ, թէ անպաղթելի տարխանքի մը մատնուած է, թէ ձեռքէն եկածն ըրած է զայն ի բաց վանելու համար։ Ձե՞ս հասկնար թէ այժմ իր երջանկութիւնը քենի կախում ունի։

«Երիւզալեան զարմանքը զոր կ'զդայի այս բառերը լսելով, անզօր թողուց զիս։ աչքերս խաղտում մը ունեցան, զգացի որ ծնգուղներս կը դողդողային։ Թիկնաթոռի մը վրայ ինկայ։ Գրեթէ մինոյն վայրկենին, Ս.. կոմսն որ անտարակոյս այդ վայրկենին կ'սպասէր, ներս մտաւ, դիմացը վրայ կրելով ամենախորին յուզման արտայայտութիւն մը։ Սոսկացի եւ զգածուեցայ միանգամայն։ զգացի որ հոգիս երախտագիտութեան և երիւղի մատնուած էր միանգամայն։ Ցայնժամ ինձ համար սկսաւ այլանդակ և սոսկալի տեսարան մը որմէ չփոթի գաղափար մը միայն կը պահեմ, վասն զի կիսովին կ'ապրէի, երբ տեղի ունեցաւ այն։

«Կոմսը ոտիցս փարեցաւ։ իր վիշոը ճշմարի՞տ էր արդեօք թէ կեղծ, չեմ գիտեր։ Տիկին ոը Վէրսէլ որ պարտէր զիս պաշտպանել գէթ իւր ներկայութեամբ, անոր ձեռքը թողուց զիս, հեռանալով։ Օգուտ քաջեցին իմ խռովութենէս, յուսահատութենէս, անգութ եղան իմ արտասուացս։ Հօրս անունը, զոր հեծեծանօք արտասանեցի, ազդեցութիւն չունեցաւ բընաւ։ Իմ կորուստս վճռուած էր, կատարուեցաւ։ Յաջորդ օրը, Ս.. կոմսին հոմանուհին էի...։»

Քլոթիլտ՝ այս յանկարծական խոստովանութիւնը լսելով՝ չկրցաւ ճիշ մը զըսպել. բայց անմիջապէս յետոյ, փութաց դարմանել դատապարտութեան այս ակամայ շարժումն, քանի մը անորոշ բառեր արտասանելով, ներումն խնդրելու համար։

—Ինչո՞ւ ներումն կը խնդրէք, տիկին, ըսաւ Ֆէրնանտ տրամութեամբ գլուխն օրօրելով. ձեր սոսկումը շատ պարզ է, եւ հաւատացէ՛ք, ո՛չ կը վիրաւորէ զիս ո՛չ ալ կը զարմացուցէ։ Այնքան դաւեհիկ զգացումներ չունիմ որ ջնամի ինքզինքս արդարացուցել այլոց ոճիրներովը։ Այո՛, անտարակոյս, գթութեան արժանի ըլլալու էի. գուցէ աւելի արդահատանք շարժելու էի քան անարգանք, եթէ ամէն բան հոգ վերջացած ըլլար, եթէ անկմանս մէջ կանգ առած ըլլայի. բայց անկարելի բան էր այս. կ'ուզէին բոլորովին ի կորուստ մատնել զիս։ Անկումս ներքին կեանց գործ մըն էր, որ վերջապէս կրնար վրիպել այլոց աչքերէն. եւ ապատարան մը թողել ինձ ընկերութեան մէջ ինչպէս նաեւ խղճիս մէջ. սակայն յիմար մարդոց համար կիրքը կիսովին կը գոհանայ՝ եթէ ուշնայասիրութեան նախանձը հանրային եւ գայթակղական չդարձուցեալ զայն։ Աշխարհիկ մարդուն համար ըղձացեալ երջանկութիւն մը պէտք է։ Ս.. կոմսն իր փառաբերութեան յաղթուրդ տալու համար՝ իմ անցեալ յաղթանակաց ողջակէզն պէտք ունէր։ Եթէ գանուէր այն իշխանաց հանդէպ, որոց բացակայութեան վրայ կը ցաւէր, պիտի ծածկէր իր հոմանուհին, մինչեւ իսկ պիտի ուրանար զայն. իսկ այնպիսի ժամանակի մը մէջ, զոր իրր ընկերական անկարգութեան թուական մը կը նկատէր, յաչս աշխարհի պարզեց իր հրապուրած տղիկը։ Եթէ քան-հինգ տարեկան եղած ըլլար, թերեւս յաղթէի ըսա պահել զինքը։ բայց յիսուն տարեկան էր, եւ կ'ուզէր նախանձորդներ ունենալ։ Զիս՝ ազնուական տղիկս, զոր պատերազմի դաշտին վրայ մեռնող հայր մը իրեն յանձնարարած էր, սկսաւ տակաւ առ տակաւ ամօթոյ վարժեցնել. ամէն օր կը վերնար բնաձին անարգութեանս մէկ մէկ քօղը։ Սէն-Տընիի նախկին աշակերտուհին, նա որում կը խոստանային անարատ եւ բարեբաստիկ կանոց ապագայն, փայլեցաւ, կոմսէն առաջնորդուելով, իբր անարգեալ հանրակին մը, փայփայուեցաւ, մատնանիշ եղաւ, առանց երջանկութեան, առանց ներողամտութեան, հաճոյից յարձանքին մէջ մըղուելով, կայթատոնեց ազմուկներէն շլացեալ, մերժելով անցելոյն յիշատակները, չհամարձակելով ապագային վրայ խորհիլ, ու ո՛չ իսկ ներկայի՝ վրայ արտասուելու ժամանակ ունենալով։

«Սակայն, քիչ յետոյ, յուլիսի թնդանօթին յաջորդեց քաղերայի կոչնակն, որ ժողովրդեան մը օրհասը կը ծանուցանէր։ Ս.. կոմսն համաճարակ սխտին առաջին զոհերէն մին եղաւ։ Այդ թուականին դեռ չէին գիտեր թէ հիւանդութիւնը տարափոխիկ էր թէ ո՛չ։ Ամէն մարդ խոյս տուաւ. ես միայն մնացի կոմսին քով։ Իւր ի կորուստ մատնած կնոջ այս անձնուիրական ընթացքն անտարակոյս սիրտը շարժեց. փութաց նոսար մը կոչել տալ որ իր յետին կամքերն իմացաւ։ Այդ կարգադրութեամբ իր կտակատարը կը կարդէր զիս։ Լաւ մտիկ ըրէ՛ք և տեսէ՛ք թէ յանցանքներս մեղմել կ'ուզե՞մ

«Ահագին հարստութեան մը բեկորները,—թէպէտ կոմսին կենաց վերջին տարիներու շռայլ պերճութիւնը խախտած էին այդ հարստութիւնը,— կրնային տակաւին ապահովել ինձ մեռնուոր և պարկեշտ կեանք մը։ Սակայն ինչ որ ըսած էր ինձ տիկին տը Վէրսէլ այն ազդեցութեան նկատմամբ զոր անցեալը կ'ունենայ ապագային վրայ, շատ իսկ ճշմարիտ էին. անդամ մը որ պերճութեան և շռայլութեան կը վարժուինք, դերմարդկային զօրութեան մը պէտք ունինք աննշան ապրիլ կարենալու համար։ Զիս կը պանծացուցնէին խումբ մը երիտասարդներ՝ հարուստ, գեղեցիկ, խելացի, որք ամէն կիներէ վեր կը դասէին զիս, որք ընկերութեան և պերճութեան թագուհի հռչակած էին զիս։ Ժպիտներովս կը հրամայէի, և իւրաքանչիւրն, ուշադիր գերիի մը նման, կը փութար հնազանդիլ ժպտիս։ Ամենուրեք ուր կ'երթայի, ինձ հետ կը տանէի բազմութիւն, ցնծութիւն, շռնդ, արիշռութիւն, հմայութեանց բաւարարական երգն, և այս բան տեւեց մինչեւ այն օրն յորում ահիւ շուրջս դիտելով, չկրցայ շարել այն ճանապարհն ուստից ընթացած էի, բարձրութիւնն յորմէ մեկնած էի, անդունդն յոր ինքն էլ։ Ինքզինքս խաբելու պէտք չիկար. ի զուր կը մեծնայի հին կամ ժամանակակից հռչակաւոր անուններով, ի զուր ինքզինքս Ասպասիա կամ Նինոն կը կոչէի, ու կ'ըսէի թէ Պերիկլէսներու և Լուսի ԺԴ ներու դարուց ասպետներէն մին եմ. այդ ասողը, բարոյական հեռադէտով դիտուելով, չուտ կը կորսնցնէր իր փայլը։ Գոհացութեան և ամօթոյ, բարձրացման և ստորնութեան այս յարափոփոխ գաղափարք տուեցին մինչեւ այն օրն յորում՝ իմ անբիծ, փափուկ, տնձնուէր հոգւոյս խորն զգացի այն սէրն որ կրնար պարգեւել զիս անցելոյն և ապագային, զղջման և Ատոնոյ, վերջապէս մինչեւ այն օրն յորում Մօռիսը տեսայ։

Քլոթիլտ ակամայ սարսռաց լսելով Ֆէրնանտի իր ամուսնոյն վրայ ունեցած սիրոյ այս խոստովանութիւնը։ Ֆէրնանտ նշմարեց զայս։

—Ո՛չ, մի՛ վախնաք բնաւ, տիկին, ըսաւ. այո՛, Մօռիսին կը պարտիմ ինքզինքս գտնելու երջանկութիւնս. սակայն Մօռիս այլ եւս գադրած է իմ մեացեալ աւուրցս մտածումն եւ յոյսն ըլլալէ։ Այս տունը առաջնորդուած վայրկեանէ, այն վայրկեանէն յորում շնչեցի այն օդը զոր ձեր անոյշ բուրմամբ կը լնուք, այն վայրկեանէն յորում ձեռաց ձեր ձեռաց մէջ սեղմեցիք, ամէն բան վերջացաւ։ Զինքը վերստին տեսայ աւելի եւս հաստատուելու համար այս գաղափարիս վրայ։ Տեսայ զինքն հիւանդ եւ գրեթէ մահուան դատապարտեալ Թո՛ղ փրկուի, տիկին, բայց ձեզմով միայն փրկուի։ Առողջութեան հետ՝ ողջմտութիւնն ալ կուգայ։ Ցայնժամ կը գնահատէ ձեր առաքինութիւնը զոր աւելի եւս կը բարձրացունէ իմ անկումս, ձեր մաքրութիւնը զոր աւելի եւս պաշտելի կ'ընծայէ իմ ամօթապարտութիւնս։ Ինձ գալով, իմ գործս լրացած չէ դեռ հոս, եւ գիտեմ թէ ի՞նչ ունիմ ընելիք։

(Շարունակեմ)

Անցեալները դերապայծառ Պոնտիֆլի տեսարակ մը հրատարակած էր, որով իտալեան Պետութեան և Պապութեան իրաւունքներն հաշտեցնելու միջոցները ցոյց կուտար։

Հրատարակութեանց քննիչ Վատիկանեան Ժողովն (Էնդէս), յորում գործուած գողութիւնք և զեղծումնք ոչ նուազ դայթակղութիւն կը պատճառեն այս օրերս, փութաց դատապարտել դերապայծառին գիրքն, և Պապին հրամանաւ, այս հաշտարար և հայրենասէր եկեղեցական հարկադրեցաւ յետս կոչել իւր գրածներն։

Հայր Ակոթինօ անուն հռչակաւոր քարոզիչ մը, որ Սան-Բարբէյի եկեղեցւոյն մէջ կարդ մը նշանաւոր քարոզներ կը խօսէր, անցեալ շաբաթուն աւարտեց զանոնք՝ երկնային օրհնութիւն հայցելով «իտալեան երիտասարդութեան ու բանակին և Իտալիոյ Թագաւորին և իւր դերդատանին համար»։

Իւր այս բարեպաշտական հայրենասիրութեան, կամ հայրենասէր բարեպաշտութեանն համար, Հայր Ակոթինօ հրապարակային պարսաւ լսեց պապական փոխանորդ Կարդինալին կողմէ։

Մի կողմէ հաշտարար ձայնները լռեցնելով, միւս կողմէ, Վատիկանէ տրուած հրահանգաց համեմատ, Սպանիոյ և Աւստրիոյ կաթոլիկ կղերները մեծ ժողովներ կը կազմեն, որոշումներ քուէարկելու համար ի նպաստ վերահաստատման Պապին քաղաքական իշխանութեան։

Բայց այս ցոյցերուն կարեւորութիւն չընծայուիր, սոսկ կղերական և անդրաբեռնական մտաց ծնունդ համարուելով։ Երբ մեծ և փոքր Պետութիւնք խոհեմ դիրուշաւորութիւն մը կը պահեն պապական իշխանութեան խնդրին Իտալիոյ համար ներքին խնդիր մը նկատելով, օտար անդրաբեռնական կղերին և կղերամիտ աշխարհականութեան այս պլատոնական ցոյցերը չեն որ պիտի համոզեն Հռոմայ կառավարութիւնն՝ իտալեան ազգութեան «անհպելի ոստանը» Պապութեան վերադարձնելու։

ՍԱՄՈԱՑԻ ԴԵՍՊԱՆԱԽՈՐՀՈՒՐԴ

Այս ժողով, որուն կը մասնակցին Գերմանիա, Անգլիա և Միաց. Նահանգները, վերջնականապէս կարգադրելու համար Սամոայի կղզեխմբին խնդիրը, ապրիլ 29ի երեկոյն բացուեցաւ ի Պերլին, նախագահութեամբ Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարար Հէրպերթի Պիզմարք կոմսին, որ Ֆրանսերէն բանախօսութեամբ մը բարի գալուստ մաղթեց պատուիրակաց։ Բանակցութիւնք բոլորովին գաղտնի պիտի պահուին առ այժմ։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՈՑ ԱՐԿԱԾ

Նիւ Եորք ապրիլ 29 թուով հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Զօր. Ուաշինկթընի նախագահութեան հարիւրամեկի հանդիսին մասնակցելու համար Զիքակոյէ ի Նիւ Եորք ուղեւորներ տանող կառախումբ մը գծէն դուրս ելաւ, և երկու անձինք մեռան։ Ասոր վրայ կառքերը կրակ առին, և 18 անձինք բոցերուն և ծուխին զոհ դացին, 12 անձինք ալ ծանրապէս վիրաւորեցան։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՔ

Ֆրանսայի առաջիկայ ընդհանուր ընտրութիւնք, որոց սրտատրոփ կ'ըսպասեն Հանրապետականք և Պուլանժէականք, սեպտ. 22ին տեղի պիտի ունենան եղեր, ապրիլ 29 թուով Հավասեան հեռագրի մը նայելով։

ՎԱԼՏԷՐՄԱՌ ԻՇԽԱՆ

Այս դանիացի իշխան, Օրլէանեանց փեսան, և Եւրոպոյ վեհապետցու իշխանաց ամենէն համակրելիներէն մին, Վիեննա հասած և Ֆրանձ Եոզէֆ կայսեր հետ տեսակցած լինելով, (ինչպէս ծանուցինք անցեալ օր,) նորէն խօսք կայ թէ Պուլկարիոյ իշխան պիտի լինի։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Քաղաքական ժողովն իւր նախընթաց աւուր նստին մէջ երկու պատուիրակներ կարդած է, որք իւր կողմէ մինչեւ Երուսաղէմ պիտի ուղեկցին Ամեն. Տ. Յարութիւն Պատրիարքին։

Յաւօք կ'իմանանք թէ Հայրենիք լրագիրը դադարման դատապարտուած է Տպագրական Տեսչութեան հետեւեալ պաշտօնագրով.

«Հայրենիք Հայրենիք լրագիրն, որ Տպագրական Տեսչութեան պատուէրներուն հակառակ հրատարակութիւններ բերած էր, այսօրուընէ սկսեալ անպայման կերպիւ դադարման դատապարտուած է։»

Զ Բահան 306
20 Ապրիլ 305

Ըստ որոշման Կրօնական ժողովոյ, յիշեալ ժողովոյ դիւանն երէկ Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ գաղուեցաւ Սամաթիոյ Աբժ. քարոզչին նկատմամբ թաղեցւոյ միջեւ ծագած խնդրոյն քննութեամբ։ Կրօն. Ժողովոյ ատենապետ Դեր. Խորէն Սրբազան այս խնդրոյն վրայ մանրամասն բացատրութիւններ առաւ եկեղեցւոյն քահանայից դասէն և Թաղ. Խորհրդէն որք խմբովին ներկայ էին ի Պատրիարքարան։

Բերայի Կրթական խնամակալութիւնը կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել թէ թաղին երկսեռ վարժարանաց տարեկան Մրցանակաբաշխութեան հանդէսը պիտի կատարուի նորակառոյց Հանդիսարանին մէջ, յառաջիկայ կիրակէ, 23 ապրիլ, առաւօտեան ժամ 3ին։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆ

Փոխանորդարանէ Ազգային Պատրիարքարանէ

Կարնոյ քաղաքի բնիկ և որմնադիր Յովհաննէսի որդին՝ Դերձակ Նազարէթանուն՝ ինն տարիէ ի վեր հայրենիքէն մեկնած ու անյայտ եղած է։

Յիշեալն՝ իբր երեսուն և եօթն տարեկան է, հասակաւ՝ միջակ, ընչացիւք թաւ և շիկագոյն և աչօք ծաւալ։

Կը յանձնարարուի արդ. Ազգայնոց, որ՝ եթէ երբէք յիշեալ անձին տեսնեն, ողջ կամ մեռեալ լինելու մասին որ և է տեղեկութիւն ունին, բարեհաճին Ազգային Պատրիարքարանիս ծանուցանել ի գիտութիւն։

Ի Պատրիարքարանի Հայոց
20 ապրիլ 1889
Կ. Պոլիս

Մայր-եկեղեցւոյ Պէշճեան և Լուսաւորչեան վարժարանաց քննութիւնք, ըստ որոշման Ազգ. Կեդր. Վարչութեան Ուսումն. Խորհրդոյ, պիտի կատարին յառաջիկայ եօթնեկին մէջ, սկսեալ ապրիլ 24, Բշ. օրէն մինչ 29. շաբաթ օր։

Պալատու Խորէնեան երկսեռ վարժարանի հարցաքննութիւնք պիտի սկսին յառաջիկայ երկուշաբթի, 24 ապրիլ, և պիտի տեւեն մինչեւ շաբաթ, 29 ապրիլ։

Մայր եկեղեցւոյ առաժամեայ Թաղական խորհուրդը կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել թէ Գումգապուի Հայոց և Ցունաց համազգային սրճարանի ընկերութիւնը՝ ինչպէս անցեալ տարի Մայր վարժարանի աշակերտաց՝ նոյնպէս և այս անգամ Զատկի տօնին առթիւ Լուսաւորչեան վարժարանի 24 աղքատիկ աշակերտուհեաց մէկ մէկ շրջազգեստ, կոշիկ, գուլպա, թաշկինակ ևն. իբր երկու հազար երկու հարիւր դահեկանի արժողութեամբ նուիրեց մարդասիրաբար։ Ուստի յիշեալ Խորհուրդը հրապարակաւ շնորհակալութիւնը կը յայտնէ Համազգային սրճարանի ընկերութեան անդամոց որք տօնական աւուրց մէջ մխիթարած են Լուսաւորչեան վարժարանի աղքատիկ ուսանողները։

ԳԱԼՖՈՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ

Կը փութամ լրագրոյդ միջոցաւ հրատարակել հետեւեալ նուիրատուութիւններն։

	Դրուշ
Ազն. Տ. Գայիանէ Մ. Ալանեան	216
» » Էլիզա Տ. Յարութիւնեան	108
» » Գ. Թօփալեան	108
Մէջպուրեան Աղջկանց Վարժ. բարեսէր աշակերտուհիներէ	270
Կայսերական Լիսէի բարեսէր աշակերտներէ	340
Բերայի Աղջկանց Արուեստանոցի բարեսէր աշակերտուհիներէ	174
Բերայի Նարեկեան վարժարանի բարեսէր աշակերտներէ	80
Գաւառացի ազգային մը՝ ձեռամբ դերասան Յովհաննէս Լիթ. Աշճեանի	20
	1316

Ուստի պարտ կը համարիմ ներկայիս արտայայտել իմ և որբոցս խորին շնորհակալութիւններն յիշեալ բարեսէր նուիրատուաց, որք բարեհաճած են իրենց սրբատաղտ նուէրներով նիւթապէս մխիթարել զիս այս հիւանդագին վիճակիս մէջ։

Մնամ յաւէտ շնորհապարտ
ՍՐԲՈՒՀԻ ՄԱՅՐԱՊԵՏ ՆՇԱՆ ԳԱԼՖՅԵԱՆ
Հէյմարէք Մայր Ազգային Որբանոցի
1889 Ապրիլ 19/31
Խազիւղ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՍՏԻՃԱՆԷ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Իւլայի առաջին աստիճան տուեցաւ Վճռաբեկ ատենի աղբատաղրոց ճիւղին անդամ Բէյլի։

Իւլայի երկրորդ աստիճան Պրուսայի նահանգին Իտարէի ժողովոյ անդամներէն Հաճի Լաթիֆ պէյի։

Սալիսէի աստիճան Ճումայի Պալաքաղաքային բժիշկ Սալիհ Վահիտ էֆէնտիի և Սումպէքիի նախնական դատարանին նախագահ Այի Վէհպի էֆէնտիի։

Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Պերութի պահեստի զօրաց հրամանատար Ֆէրիդ Մէհմէտ Էմին փաշայի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ կայս. Նախնական վարժարանին բժիշկ Շէմ սէտտին պէյի։

Երկրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Մալզէրեան հրացանեղրու քննիչ յանձնաժողովին դեր-նախագահ դնդապետ Իզզէթ պէյի։

Երկրորդ կարգի Շէֆգատ՝ ֆրանսական դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Ռոզէրի կնոջ։

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Հոլանի կառավարիչ Ահմէտ փաշայի։

Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Թոբէթաշի զինուորական երկրորդական վարժարանին ֆրանսերէնի ուսուցիչ Հարիւրապետ Նէճիպ էֆէնտիի և Պրուսայի երեւելիներէն Հաճի Ապտուլլահ աղայի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Հէքիզ Բահտան մարտանաւոն հրամանատար հազարապետ Նազիլ էֆէնտիի։

Հինգերորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Վանայ ոստիկանապետ Նուրի էֆէնտիի։

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Զորեքշաբթի, բոլոր նախարարք կայս. պալատ գնացին և Բաքանդի առաջին օրուան առթիւ իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին։

Նախարարք երեկոյին կայս. պալատն իթիմար ընին և արժանացան Վ. Սուլթանի մեծարանաց։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ ՊԱՏՄԱՆԱԳԻՐՔ

Թուրքիոյ և Պարակասանի միջեւ ի նորոյ թղթատարական պայմանագրոյ մը կնքումն որոշուած ըլլալով, երկուստաք պատուիրակներ կարգուած և բանակցութիւնք սկսուած են։

Բ. Դրան կողմէ պատուիրակ կարգուած են Հեռագրական և Թղթատարական վերատեսուչ Վահիտ. Հասան Այի էֆէնտի և Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդական Նորատունկեան Վահիտ. Թաբրիէլ էֆէնտի։ Իսկ Պարսկի կառավարութեան կողմէ Կ. Պոլսոյ դեսպան Մոհսին խան, և Հասան խան։

* * *

Ինչպէս արդէն ծանուցինք, պուլկար իշխանապետութեան և կայս. կառավարութեան միջեւ կատարուած բանակցութիւնք, թղթատարական և հեռագրական պայմանագրի մը կընքման համար, աւարտած են, և պայմանագիրն ստորագրուած է ընդ մէջ Թղթատարական և հեռագրական վերատեսուչ Վահիտ. Հասան Այի էֆէնտիի, և Պուլկարիոյ հեռագրաց և թղթատարութեան անօրէն Պ. Մաթէէֆի որ այս նպատակաւ մայրաքաղաքս եկած էր։ Կ'ըսուի սակայն թէ այս նոր պայմանագիր յայնժամ միայն գործադրութեան պիտի դրուի, երբ վերին ատիճանի կարեւորութիւն ունեցող կարգ մը սկզբունքի խնդիրներ կարգադրուին։

ԱՐՔՈՒՆԻ ՓՈՂԵՐԱՆՈՑ

Արքունի փողերանոցի տնօրէնի նախորդ օգնական Սարրաֆեան Դէորգ էֆէնտի անցեալ տարի խնդրոյ մը առթիւ պաշտօնանկ եղած և խնդիրը Պետական Խորհրդոյ դատական ճիւղին յանձնուած էր ի քննութիւն։ Արդ, յիշեալ բարձր ատեանն, յետ մանրամասն քննութեանց, վերոյիշեալ էֆէնտիին անպարտ ըլլալը հաստատած ըլլալով, գոհութեամբ կ'իմանանք թէ Սարրաֆեան էֆէնտի վերըստին նոյն տնօրէնութեան ընդհանուր քննիչ անուանուած է։

ՈՍՏԻԿԱՆԷ Ի ԳԱԼԱՏԱ

Բերայի ոստիկանաց ժողովին նախագահ Հիւսնի էֆէնտիի պաշտօն յանձնուած է քննել դատաւոր ոմանց ոստիկաններու վիճակն։ Հիւսնի էֆէնտի, որոյ պաշտօնն առժամեայ է, ի մեծագ պիտի մեկնի մայրաքաղաքէս։

ՍԱՐԸԵՆԵՐԻ ՈՃՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆԸ

Դատական նախարարութեան ամբաստանիչ ատենի հարցաքննիչ դատաւոր Մոստիճեան Յարութիւն էֆէնտի, որում յանձնուած էր Սարըեարի ոճրագործութեան առթիւ ձերբակալեալ անձանց հարցաքննութիւնն, իրեն յանձնուած պաշտօնն աւարտած և հարցաքննութեանց արդիւնքը պարունակող թուղթերը յանձնուած է վերաքննիչ ատենի ընդհ. դատախազութեան։

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ

Մայրաքաղաքիս ընակիչներէն Պ. Նիքօլա Ա. Նիքօլայիտէս չորեքշաբթի առաւօտ ժամ մէկուկէսին միջոցները Զէնկիլէր գիւղին մօտ (Եալօվայէ երեք ժամ հեռաւորութեամբ) պաշարուեր է եօթն չէրքէղ աւազակներէ որք Մարդինի հրացաններով զինեալ էին։ Զարագործք Պ. Նիքօլայիտէսի դրամն ու հագուստները առնելէ յետոյ, փակեր են զայն տնակի մը մէջ որ ատենօք պահակատոյի կը ծառայէր։ Նոյն օրն ուրիշ եօթն ուղեւորներ ալ բռնուած էին յայորդարար, երբ աւազակաց մին ծանոյց իւր ընկերաց թէ ութերորդ մին ալ կուգար։ այս վերջինն ալ պահակի մին էր որ ընդդիմութիւն ընելուն պատճառաւ սպաննուեցաւ իսկոյն։ Այս չհամաձայնութիւններէն վերջը, աւազակք շրջակայ լեռները փախան, տանելով իրենց կողոպուտն և վերոյիշեալ սնակին մէջ թողլով ուժգն ուղեւորները կիսամերկ վիճակի մէջ։ (Մանրէօս)

Երկրորդ կարգի Շէֆգատ՝ ֆրանսական դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Ռոզէրի կնոջ։

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Հոլանի կառավարիչ Ահմէտ փաշայի։

Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Թոբէթաշի զինուորական երկրորդական վարժարանին ֆրանսերէնի ուսուցիչ Հարիւրապետ Նէճիպ էֆէնտիի և Պրուսայի երեւելիներէն Հաճի Ապտուլլահ աղայի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Հէքիզ Բահտան մարտանաւոն հրամանատար հազարապետ Նազիլ էֆէնտիի։

Հինգերորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Վանայ ոստիկանապետ Նուրի էֆէնտիի։

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Զորեքշաբթի, բոլոր նախարարք կայս. պալատ գնացին և Բաքանդի առաջին օրուան առթիւ իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին։

Նախարարք երեկոյին կայս. պալատն իթիմար ընին և արժանացան Վ. Սուլթանի մեծարանաց։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ

Թուրքիոյ և Պարակասանի միջեւ ի նորոյ թղթատարական պայմանագրոյ մը կնքումն որոշուած ըլլալով, երկուստաք պատուիրակներ կարգուած և բանակցութիւնք սկսուած են։

Բ. Դրան կողմէ պատուիրակ կարգուած են Հեռագրական և Թղթատարական վերատեսուչ Վահիտ. Հասան Այի էֆէնտի և Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդական Նորատունկեան Վահիտ. Թաբրիէլ էֆէնտի։ Իսկ Պարսկի կառավարութեան կողմէ Կ. Պոլսոյ դեսպան Մոհսին խան, և Հասան խան։

* * *

Ինչպէս արդէն ծանուցինք, պուլկար իշխանապետութեան և կայս. կառավարութեան միջեւ կատարուած բանակցութիւնք, թղթատարական և հեռագրական պայմանագրի մը կընքման համար, աւարտած են, և պայմանագիրն ստորագրուած է ընդ մէջ Թղթատարական և հեռագրական վերատեսուչ Վահիտ. Հասան Այի էֆէնտիի, և Պուլկարիոյ հեռագրաց և թղթատարութեան անօրէն Պ. Մաթէէֆի որ այս նպատակաւ մայրաքաղաքս եկած էր։ Կ'ըսուի սակայն թէ այս նոր պայմանագիր յայնժամ միայն գործադրութեան պիտի դրուի, երբ վերին ատիճանի կարեւորութիւն ունեցող կարգ մը սկզբունքի խնդիրներ կարգադրուին։

ԱՐՔՈՒՆԻ ՓՈՂԵՐԱՆՈՑ

Արքունի փողերանոցի տնօրէնի նախորդ օգնական Սարրաֆեան Դէորգ էֆէնտի անցեալ տարի խնդրոյ մը առթիւ պաշտօնանկ եղած և խնդիրը Պետական Խորհրդոյ դատական ճիւղին յանձնուած էր ի քննութիւն։ Արդ, յիշեալ բարձր ատեանն, յետ մանրամասն քննութեանց, վերոյիշեալ էֆէնտիին անպարտ ըլլալը հաստատած ըլլալով, գոհութեամբ կ'իմանանք թէ Սարրաֆեան էֆէնտի վերըստին նոյն տնօրէնութեան ընդհանուր քննիչ անուանուած է։

ՈՍՏԻԿԱՆԷ Ի ԳԱԼԱՏԱ

Բերայի ոստիկանաց ժողովին նախագահ Հիւսնի էֆէնտիի պաշտօն յանձնուած է քննել դատաւոր ոմանց ոստիկաններու վիճակն։ Հիւսնի էֆէնտի, որոյ պաշտօնն առժամեայ է, ի մեծագ պիտի մեկնի մայրաքաղաքէս։

ՍԱՐԸԵՆԵՐԻ ՈՃՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆԸ

Դատական նախարարութեան ամբաստանիչ ատենի հարցաքննիչ դատաւոր Մոստիճեան Յարութիւն էֆէնտի, որում յանձնուած էր Սարըեարի ոճրագործութեան առթիւ ձերբակալեալ անձանց հարցաքննութիւնն, իրեն յանձնուած պաշտօնն աւարտած և հարցաքննութեանց արդիւնքը պարունակող թուղթերը յանձնուած է վերաքննիչ ատենի ընդհ. դատախազութեան։

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ

Մայրաքաղաքիս ընակիչներէն Պ. Նիքօլա Ա. Նիքօլայիտէս չորեքշաբթի առաւօտ ժամ մէկուկէսին միջոցները Զէնկիլէր գիւղին մօտ (Եալօվայէ երեք ժամ հեռաւորութեամբ) պաշարուեր է եօթն չէրքէղ աւազակներէ որք Մարդինի հրացաններով զինեալ էին։ Զարագործք Պ. Նիքօլայիտէսի դրամն ու հագուստները առնելէ յետոյ, փակեր են զայն տնակի մը մէջ որ ատենօք պահակատոյի կը ծառայէր։ Նոյն օրն ուրիշ եօթն ուղեւորներ ալ բռնուած էին յայորդարար, երբ աւազակաց մին ծանոյց իւր ընկերաց թէ ութերորդ մին ալ կուգար։ այս վերջինն ալ պահակի մին էր որ ընդդիմութիւն ընելուն պատճառաւ սպաննուեցաւ իսկոյն։ Այս չհամաձայնութիւններէն վերջը, աւազակք շրջակայ լեռները փախան, տանելով իրենց կողոպուտն և վերոյիշեալ սնակին մէջ թողլով ուժգն ուղեւորները կիսամերկ վիճակի մէջ։ (Մանրէօս)

—Առողջապահական վարչութեան անդամներէն Տր. Վէրթալա մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս աչքէ անցուելու համար մէջեւ եւաֆա գտնուող կայարանները։

—Զատկի կիւրակէն տասն եւ հինգ անձինք Պերլամա գնացած էին վերջերս այդ քաղաքի մէջ գտնուած հին շիրիմը տեսնելու համար։ Այցելութիւնք այդ շիրիմին քով ուրիշ շիրիմ մըն ալ նշմարելով, ան միջապէս խմց կուտան տեղւոյն գայմագամին որ իրողութիւնը կը ծանուցանէ Այտընի կուսակալին։ Այժմ երկու զինուորք գիշեր ցերեկ կոպասեն եղեր այդ տեղն ուր կը կարծուի որ նորանոր հնութիւնք ալ գտնուին։

—Ոստիկանութիւնը խիստ հրահանգներ ուղղած է ամեն կողմ որպէս զի Բամազանի առթիւ թատրոններու մէջ ներկայացուալ խաղերն հանրային բարոյականութեան վնասող որ եւ է հանգամանք չունենան և թէ կատակերգակ դերասանք մեծ զգուշութեամբ շարժին։

—Սուլթան լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Եէմէնի Սաիր գաւառին կառավարիչ Խօմէր փաշա, որոյ պաշտօնավարութեան դէմ բողոքներ եղած են, պաշտօնանկ եղած է մինչեւ որ այդ առթիւ կատարուած քննութիւնք աւարտին և թէ կառավարչութեան պաշտօնը փոխանորդաբար պիտի վարէ Միրլիվա Մուսթաֆա փաշա։

—Գնացք Փաշայի ոստիկան Ապէտին էֆէնտի մարդ մը ծեծած լինելով մէկ շաբաթուան բանտարկութեան դատապարտած է։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԻ

Կը ծանուցուի հասարակութեան թէ փափաքողք կրնան Օսմ. Կայս. Պանքային Ղալաթիոյ գրասենեակներէն գնել երկաթուղւոյ յառաջիկայ վիճակահանութեան բաժնի տոմսեր, ամեն օր, ժամ 10էն 3½ (Ը. Ե.)։

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻՑ ԸՆԿ. Կ. ՊՈԼՍՈՅ

Թրամուէյից ընկերութեան այն բաժնետարք, որք թիւ 291 էն մինչեւ 331 Պորտրօներն ունին, կը հրաւիրուին ներկայանալ ի Կեդրոնատեղի ընկերութեան, յառաջիկայ երկուշաբթի 6 մայիս (24 ապրիլ 1889), առաւօտեան ժամ 11 էն մինչեւ ժամ 2, առնլու համար իրենց նոր բաժնեթուղթերը։ Թիւ 1 էն մինչեւ 290 Պորտրօներն ունեցող այն բաժնետարք որք տակաւին համաձայնած չեն վերջին ապրիլ 6/18 թուականաւ տղդին և տակաւին առած չեն իրենց բաժնեթուղթերը, կը հրաւիրուին կարելի եղածին չափ շուտ առնուլ զայնս։

Կ. Պոլիս, 20/2 մայիս 1883

* * *

Աւտրի ցուցակն այն պարտաթղթոց որք եղած են 18-9 մայիս Վին տեղի ունեցած գլխավճարի 14րդ վիճակահանութեան մէջ։

Պայմանագիր՝ յունիս 1889

93	923	1499	2210	3167	3609
354	972	1575	2343	3284	3854
412	986	1863	2357	3366	4122
604	994	1872	2363	3373	4146
613	1066	2056	2415	3463	5120
618	1295	2138	2422	3524	5135
779	1365	2158	2689	3525	5194
810	1379	2193	2909	3573	5249
5400	5408	5902	6479	5408	5911
6483	5617	5966	6513	5632	6077
5747	6158	5765	6170	5822	6378
5837	6393				

Վերոյիշեալ պարտաթուղթերը պիտի վճարուին յառաջիկայ յունիս 1 էն սկսեալ, ի կեդրոնատեղի ընկերութեան, ուր Պորտրօներն արժէտարց տրամադրութեան ներքեւ պիտի դրուին։

Ընդհանուր Տնօրէն
Ա. ԹՐԻՒԼԷ

Կ. Պոլիս, 2 մայիս 89

ԱՐԵՒԵԼՔԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՈՒ

Արեւելեան երկաթուղեաց Տնօրէնութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել հասարակութեան թէ,

1889 մայիս 4 շաբաթ օրէն սկսեալ, Գէլիբոլուոյ, Նիշի և Սոֆիայի ճամբով Բարլէշն ի Կ. Պոլիս ձեռնթիաց կառախումբը շաբաթը երկու անգամ պիտի երթեւեկէ, ժամանման և մեկնման ժամերուն արդի ուղեցոյցով, այսինքն

ժամանում ի Կ. Պոլիս՝ չորեքշաբթի և շաբաթ երեկոյեան ժամ 6.40ին։

Կ. Պոլսէ մեկնում՝ երկուշաբթի և երեքշաբթի երեկոյեան ժամ 7.20ին։

Կ. Պոլիս, 1 մայիս ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լա Հէյ, 2 մայիս

Հոլանտայի թագաւորը վաղը կառավարութեան գլուխը կ'անցնի վերըստին, և Լիւք Էնպուրկի մեծ-դքսութեան մէջ նասաուի դքսին խնամակալութիւնը վերջ կը դնէ։

Հռոմ, 2 մայիս

Երեսփոխանական ժողով. — Պ. Քրիսպի յառաջիկայ երկուշաբթի պիտի տասսխանէ ափրիկեան խնդրոյն վրայ եղած զանազան հարցապնդմանց։

Իսմայլիա, 1 մայիս

Ապրիլ 24էն 30 Սուէզի ջրանցէն անցնողաւուց թիւն է 100 և տոնորեայ հասոյթը 1.870.000 ֆրանք։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆՔԻ

Լոնտոն, 2 մայիս

Անգլիոյ Պանքային շաբաթական հաշուեկշիռը՝ նախորդ շաբթուան հաշուեկշռոյն հետ բաղդատմամբ՝ հետեւեալ տարբերութիւնները ցոյց կուտայ։

Պատրաստ մետաղադրամ—	
Նուազում—անգլ. ոսկի	149.000
Պանքնոթք ի պահեստի—	
յաւելում—անգլ. ոսկի	2.067.000
Փոխանակագիրք և այլ թղթեր—նուազում—անգլ. ոսկի .	437.000
Պահեստի դրամոց համեմատութիւնն յանձնառութեանց հետ—	39 %

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 21 ապրիլ
Դահեկան

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՅ		
3 ամիս Լոնտրայի վրայ (Պանքայի).....		110 1/8
3 » » » (վճռագիր)		109 3/4
3 » Բարիզի » (պանքայի).....		22 95
» » » (վճռագիր)		23 2 1/2
Օսմանեան Քոնսոլիտէ		
Երեկ երեկոյ գոց. (Միաց. ՝ . Սերի		18 37
Պօրսային գոցուածքն վերջը	»	18 37
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուածքս	»	18 37
Կէս օրին	»	18 39
ԻՍԹԻԳԴԱՂԻ ՏԱՒԻԼԻ		
Երեկ երեկոյ		43 27
Այս առաւօտ		45 34
Կէս օր		46
ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹԹԱԹՈՅ		
Փոխառութիւն	A. Սերի	31 20
»	B. »	18 5
»	C. »	18 39
ԲԱՆԿՆԵՏՈՄՍԻ		
Սօսիէթէ ժէնէրալ.....	Անգլ. Լր.	4 37
Քրէտի ժէնէրալ.....	Օսմ. »	9 12
Պանք տը Գենս	» »	7 31
Սօս. Շանժ է վլիէօր.....	» »	4 30
Թրամուէյ	» »	482 1/2
Բուսմէլի երկաթուղի.....	Ֆր.	65 25
Սպլիկասիոն տը Բրիսրիթէ	»	— —
Բաժնեթուղթ Լավրիօմի	»	105
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ		
Օսմանեան ոսկի.....	ղրշ. ...	100
20 ֆրանքոց.....	» ...	87 27
Անգլիական ոսկի	» ...	110 24
Իմպերիալ	» ...	90 20
Քրիմից	» ...	51 20
Ռուսական թղթադրամ	» ...	8 52
» արծաթ	» ...	77 25
Մէճ. արծաթ (տարբ)	» ...	108 31
Վենցոց	» ...	104 10
Հինգնոց	» ...	104 10
Մեթալիք	» ...	102
Թասֆիկէ	» ...	9 30

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 2 Մայիս ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քոնսոլիտէ	98 11/16
Օսմ. » Սերի Դ. բացուածքս	16 7/8
» » » գոցուածքս	17 1/8
» » » Ա	31 1/2
» » » Բ.	18 1/4
» » » Գ.	17 1/4
Օթոման 1871	93 3/4
Փոխառութիւն 1877	101 1/2
Պանք Օթոման	12 1/8
Իտալեան փոխառ. 1878	103 1/4
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիքէ	92 5/8
» առանձ. բրիմիէթիէ	102 7/8
Տարբա Սանիէ	86 1/8
Տօնանիալ փոխառ. Բուէնոս	104
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 424
Վիեննա, 2 Մայիս, ժամ 4 երեկոյ	
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	119 25
Օսմանեան երկաթուղի	32 10
Բարիզ, 1 Մայիս ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ	
Ֆրանսական Ռանթի 4 1/2 %	105 60
» » 3 %	87 72 1/2
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սերի Դ. բացուածքս	17 15
» » » գոցուածքս	17 52 1/2
» » » Բ.	17 50
» » » Դ.	17 60
Օսմանեան երկաթուղի	64 87 1/2
» Լեվանի բաժնեթուղթ	— —
Պանք Օթոման	557 50
Գրէտի Լիոնէ	695
» Ֆոնսիէ	1340
Գոնդու

ժամէն աւելի կը տեւէ այս գործողութիւն և ինչպէս որ ըսինք ամբողջ քըւէարկուաց թիւը 442 ըլլալով՝ քուէից բացարձակ առաւելութիւն կ'ստանան հետեւեալները.

Մեծ. Տեսաք	Քուէ
Ղուկաս Եսայեան	419
Կարապետ Սերչօեան	417
Ստեփան Սպարթալեան	411
Կարապետ Զաքիեան	409
Ստեփան Նուպարեան	398
Յարութիւն Ահարոնեան	397
Մարգար Էքիզեր	384
Յովհաննէս Գ. Բարսեղեան	384
Զարեհ Թագիագեան	365
Թադեոս Ճերմակեան	359
Թովմաս Յ. Թումանեան	352
Պօղոս Պէրկամաղեան	336
Հայկ Սիմոնեան	331
Մարտիրոս Եփրեմեան	325
Պօղոս Աղաճանեան	323
Ստեփան Աւետիսեան	320
Աղազար Կ. Աղազարեան	318
Յովսէփ Մաղազաճեան	307
Կարապետ Թէքգէոյլքեան	273

Այս ընտրեալք տասն և ինն ըլլալով՝ մէկ երեսփոխան միայն համեմատականի մնացածներն են

Մեծ. Սարգիս Պարծանքեան 149 քուէ
» Գրիգոր Ճէլէպեան 146 »

Շատ տարիներէ ի վեր եղած չէր երբէք ընտրութիւն մը, որու այսքան թուով ընտրողներ մասնակցած լինէին. այս փոփոխութեան պատճառը պէտք չէ մոռնալ թէ մասամբ կը պարտուրինք Արժ. Յովսէփ Ծ. վարդապետի ջանից, որ առաջին օրէ ի վեր աշխատած է յորդորել ժողովուրդը ինչքան խաղաղութեան և հանդարտութեան, նոյնքան ալ ազգային պարտաւորութիւններու խղճի մտօք կատարման. եթէ այս տեսութեամբ յատուկ դովութեան արժանի է Արժ. Փոխանորդ Հայրը, ոչ նուազ շնորհակալութեան ալ արժանի է Ն. Սրբութիւնը, նոյնպէս նաեւ առժամանակեայ վարչութեան և ընտրողական մասնախմբի Մեծ. անդամք այն ջանից և հոգածութեան համար, զոր ի գործ դրին ընտրական գործողութիւնները ճշդութեամբ և օրէնաւորութեամբ ի գլուխ հանելու նպատակաւ.

Արդէն ընտրական գործողութեանց ներկայ գտնուող բազմութիւնն իր խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնէ Արժ. Նախագահին, և այն ինչ Ն. Սրբութիւնը արժանաւոր Առաջնորդի մը ընտրութեան համար իր բարեմաղթութիւնները կը յայտնէ, ամեն կողմէ «Մեր Առաջնորդը հոս է, մեր Առաջնորդը հոս է» աղաղակ մը կը լսուի միահաղոյն. Արժ. Յովսէփ Ծ. վարդապետ շատ հաճեսցէն կը պատասխանէ ժողովրդեան աղաղակներուն, որ սակայն նոյնը կրկնելով հեռահետ կ'սկսի ցրուիլ.

Քանի մ'օրէն Նորընտիր Գաւառ. ժողովը ի նիստ պիտի հրաւիրուի Դիւանի կազմութեան և իր ընտրութեան տեղեկագիրը պատրաստելու համար. Նոյնպէս այսօր կամ վաղն ալ պիտի կատարուի Գաւառ. ժողովոյ հինգ եկեղեցական Երեսփոխանաց ընտրութիւնը.

ԱՐԱԲԿԻՐ, 3 ապրիլ

Բնիկ Արաբկիրցի հանրածանօթ բարերար Վսեմ. Պօղոս պէյ Կարապետեան՝ որ երեսուն տարիներէ ի վեր ի Գահիրէ կը բնակի և որ ամեն առթիւ չէ զլացած առատաձիր նուէրներով իւր հայրենեաց մանկուցն յառաջադիմութեան ատար կանգնելու, այս անգամ եւս դաւառիս Առաջնորդ Գեր. Տ. Եղնիկ Եպիսկոպոսի ուղղեալ մի նամակաւն ինչպէս իւր ազգասիրական ջերմ եռանդին բարեհաճած է երեք հարիւր ղիսուն օսմ. ոսկիի գումար մը նուիրել, սա նպատակաւ որ կալուած մը գնուի և նորա հասոյթին կէսը Ս. Թարգմանչաց կեդրոնական ուսումնարանի և կէսը Ս. Լուսաւորիչ Թաղի վարժարանին յատկացուի.

Վսեմ. Պօղոս էֆէնտիի բազմիցս բարերարութեանց շնորհը վայելած է մասնաւորապէս քաղաքիս Ս. Լուսաւորիչ Թաղի. առայժմ մեծ ապացոյց տուաւ վերջերս իսկ ի հիմանց վերաշինելով նոյն Թաղի Կարապետեան վարժարանն որ իւր անուան նուիրուած է, և եկեղեցւոյն զանգակատունը.

Արաբկիրցին իւր ջերմ երախտագիտութիւնն հրապարակաւ մատուցանելէ վերջ կը մաղթէ յերկնից որ շատ ապրին ազգային բարերարները.

Գ. Ե.

ԵԴԵՍԻԱ, 4 ապրիլ

Տեղւոյս Ազգ. Ազգասասնամ Հոգաբարձութիւնն, զատկական յատուկ ջիկայ տօներուն առթիւ, այս անգամ եւս սկսած է ամենամեայ գովելի սովորութեան համեմատ՝ զանազան նպաստներ (ալիւր, իւղ, կտաւ, կոշիկ եւն) բաշխել բազմաթիւ կարօտելոց.

—Տեղւոյս քաղաքապետութեան բժիշկը, կուսակցական մտցումներէ խոյս տալով, ինքնին հրաժարեցաւ պաշտօնէն, զոր ստանձնեց նորեկ բժիշկ մը.

Սոյն երկտողէ առիթ առնելով զէթ այս անգամ աւելորդ չենք համարիր դիտել թէ տարիներէ ի վեր բժիշկներ իրարու կը յաջորդեն կ'երթան, բայց մենք դեռ չենք տեսած սա ո՛ր և է քաղաքապետական բժիշկ, որ կա՛մ խորհրդոյն կարգադրութեամբ, և կամ իւր մարդասիրական զգացմանց ներշնչմամբ՝ սահմանած լինի ամիսը զէթ Դ. օր՝ երկրին կարօտ հիւանդները ձրի նայելու, մինչդեռ այդ տեսակ դիւրութեան մը յոյժ կարօտութիւն ունեցող բազմաթիւ աղքատք անպակաս են միշտ.

—Մարտի 17ին, 18ին և 20ին, գերեզմէն ամէն անգամ՝ ժամ 6½ի միջոցները, երկրաշարժի բուռն ցնցումներ զգացուեցան աստանօր.

—Անցեալ շաբթու մեռնող հայ-բողոքական պատանւոյ մը դերեզմանի բրման աշխատութիւնք բարեբաղդաբար չէ մ'ուշացած ըլլալով, մեռեալ համարուածն, որոյ թաղման ամէն պատրաստութիւնք տեսնուած էին, կ'սկսի կենդանութեան նշան ցոյց տալ և այժմ կ'ապրի.

Այս կարգի դէպքերէ կընայ խրատուիլ դաւառացւոց այն ռամիկ դասակարգն, որ ննջեցեալ մը վայրկեան մ'առաջ ի դերեզման առաջնորդելը, տեսակ մը բարեպաշտական պարտաւորութիւն կը համարի տգիտաբար.

—Մասնաւորապէս ոսկի դրամց գնոյն բարձրութեան պատճառաւ, առեւտրական հրապարակին վրայ անձկութիւնը վիշտ կը տիրէ.

Օսմ. Լիրան կ'արժէ այժմ 126 զրշ. անգլիականն 138½ և ֆրանսականը 110.

Արծաթ դրամց մէջ մէճիտն եւս կառավարական վճարմանց առթիւ յաճախ կը փնտռուի և կ'արժէ զարդիս 24½ զրուշ.

—Գաւառիս մէջ՝ դրէթէ 70-80 օրէ ի վեր համատարած անձրեւ մ'իջած չլինելով, ժողովրդեան միտքն՝ ի մասին աւերման յառաջիկայ հնձոց՝ առ հասարակ պաշարուած է երկիւղնն այն նախատեսեալ թշուառութենէն, որք սոյդ կը դառնան, եթէ դժբաղդաբար քանի մ'օր եւս տեւէ արդի երաշտ վիճակն.

Կառավարական ազդարարութեանց համաձայն՝ անցեալ օր հսկման աղօթքներ կարգացուեցան ամեն ազգաց կրօնական հաստատութեանց մէջ. Նոյնպէս կառավարութեան հրամանաւ՝ երէկ խանութք և վաճառանոցք դոցուելով՝ համայն հասարակութիւնք իրենց կրօնական գլխոց հետ Ս. Դատարակի ուխտատեղին դիմեցին աղօթք մատուցանելու. Սոյա կ'ընկերակցէին Վսեմ. Կառավարիչն, տեղւոյս Ֆերիզ և Լիվա փաշաներն, ինչպէս նաեւ կառավարական ամեն կարգի պաշտօնեայներն անխտիր.

Նոյնօրինակ աղօթքներ կը լինին և այսօր.

Եռօրեայն լրացնելու համար՝ կ'ըսուի թէ նոյնը պիտի կրկնուի և վաղը.

ՊԱՂԵՏԱՏ, 30 մարտ

Քաղաքիս Հայկական Կրթարանի հիմնական կանոնագրի յօդուածներէն մին կը տրամադրէ թէ ուսանողք պարտին անպատճառ Ծնունդին և Զատկին խոստովանիլ և հաղորդուիլ. այս Զատկին Առաջնորդական տեղապահ Տէր Մեսրովբ հայրը Պասրա գտնուելուն և վիճակաւոր Տէր Աւետիս հայրը միայնակ մնացած լինելուն համար որոշուած է որ ուսանողք ինչպէս նաեւ նորահաստատ Աւքանդեան վարժարանի աշակերտուհիք Մարգարիտի օր հաղորդուին, ըստ որում Աւագ շաբաթուայ մէջ ժողովուրդի խոստովանութեամբ և եկեղեցական պաշտամամբ զբաղեալ պիտի ըլլայ Տէր Աւետիս հայրը.

—Ակից առաջ գրուած էր թէ քաղաքիս մէջ գողերը խիստ շատցած են. Ալայ պէյի ձեռք առած խիստ միջոցներուն վրայ հարիւրի մօտ կասկածելի անձինք ձերբակալուեցան որք թէեւ երաշխաւորներ տալով ազատուեցան, բայց գողերու շահատակութիւնքը վերջ գտան.

—Տիգրիսի ջուրերու նուազումն սկսաւ, մինչդեռ ուրիշ տարիներ այս ամսոյ մէջ հեռահետ կ'ածէր և ոչ միայն կ'ոռոգէր բոլոր իւր շրջակայ միկաութիւնքն, այլ երբեմն, թումբերն ալ կոտրտելով, զայրագին կը հոսէր դաշտերն. Այս նուազումը մեծ երկիւղ կը պատճառէ երկրագործաց, որք գետի յորդութենէն միայն կ'ակընկալեն ամեն բարիք, քանի որ խիստ քիչ անձրեւ կուգայ այս երկրին մէջ. Ցուսացողներ կան սակայն թէ մայիս ամսոյ մէջ վերստին բարձրանայ Տիգրիս.

Ջուրց այս նուազութիւնը շոգենաւոցը երթեւեկութիւնն ալ կը դժուարացնէ, այնպէս որ ամեն շոգենաւ Պաղատատ եկած կամ Պասրա գացած միջոցին յանախ աւազակոյտերու մէջ կը խրի և մէկ երկու ժամէն և երբեմն նոյն իսկ երկու օրէն հազիւ ազատելով կը շարունակէ իւր ճանապարհը.

Ա. ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ

ՄԱՅՐ ՄԸ

(ՆՈՐԱՎԷՊ)

(Շար. երեկի թուոյն և վերջ)

Դ.

Երեք եղբայրներէն մին միայն ամուսնացած էր. մին Վարդուհւոյն հարազատ զաւակաց. Ամուսնութիւնն այն տարիները կատարուած էր յորս դեռ հարստատ էին. և այն հէգ աղջիկն իւր ազգատին անկին անդորրն ու երջանկութիւնը թողած էր յուսալով աւելի հանգիստ կեանք մ'անցնել այն մեծ ապարանքին մէջ. Սակայն երբ իրականութիւնն յաջորդեց երազներուն, երբ աղջիկն զգաց իւր դառն յուսախաբութիւնն, սկսաւ անիծել այն օրն յորում այդ գժոխքն ներս մտած էր և նախանձիլ իւր առջի աղքատ ու չարքաշ կեանքին. Իւր ամուսինն իսկ զինքն իւր գերի մը կը նկատէր և իւր առջեւ կը նեռէր թշնամանիչ խօսքերով այն պատառ մը հացն որուն արժանանալու համար այնքան տաժանելի աշխատութիւններ պարտէր կատարել. Ի՞նչպէս իւր երեսին կը զարնէին իւր նախկին ազքատութիւնն, ամեն անգամ որ համարձակէր գանգատ մ'ընելու. Այդ տառապանց օրերուն մէջ իւր միակ մխիթարութիւնն իւր կեսուրն էր. Բաղդակից էին այս երկուքն և շուտով իրարու յարեցան. «Վիշտը, կ'ըսէ Լամարթին, երջանկութենէն աւելի ուժգին գիրկընդխառնումներ ունի՝ միմեանց սերտիւ յօդելու համար երկու սրտեր.» Այդ երկու թշուառները սիրեցին զիրար և իրենց վշտերն իրարու յայտնելով սփոփիլ կարծեցին. Ուրիշ սփոփանք մ'ալ եկաւ իրենց ցաւերը մեղմացնելու. Հարսը տղայ մը ունեցաւ. Անգութ հայրը փոխանակ այդ անմեղ էակին ի տես խանդաղատելու և իւր անճոռնի ընթացքէն հրաժարելու, աւելի կատղեցաւ և ծննդաբերութեան օրերը տունը տակն ու վրայ ըրաւ. Այն ամուսիկներն, այն կռիւները զորս կ'ընէին երեքն ալ նոյն իսկ հիւանդին անկողնոյն քով, ծանրացուցին նորա վիճակը. Չկրցաւ այնչափ տանջուելէ վերջ գէթ իւր զաւակը սիրելու երջանկութիւնը վայելել. Մեռաւ ալարերքէն շաբաթ մը վերջը. Վարդուհի տուտուն, (որ այսքան վշտերէ ու տառապանքներէ կքած, ծիւրած, ալեւորած, ծերոյ մ'երեւոյթն առած էր և զոր այլ եւս պոռոռա կը սկսէին կոչել,) սրտին խորէն խոցուեցաւ այս մահուան վրայ.

Ե.

Ալ այնուհետեւ անհանգիստ ժամանակներ կեանքն այս հնձոց համար. Ամեն գիշեր սպասել մինչեւ ժամը չորս կէսք, ամեն օր տաժանելի աշխատութիւն մը և մ'չտ անմխիթար միայնութիւն մը, ահա ինչպէս կ'անցնէին իւր օրերն. Բոլոր այս դշուառութեան աղջամուղներուն մէջ եթէ քաղցր լուսոյ նշոյլ մը դեռ կը պլլոլար, այն ալ այն փոքր մանուկն էր զոր վաղամեռիկ հարսն որբ թողած էր. Գորովասիրտ մեծ մայրը չէր զգացներ անոր իւր որբութիւնն, այնքան կը սիրէր ու կը խնամէր զայն. Մանկիկն արդէն գաղափար չունէր մօր մը սիրոյն վրայ. Իւր օրրանին մէջ կորուսած էր իւր մայրն, և այդ բարի հրեշտակն որ մեծ մօր մը դիմաց ներքև իւր վրայ տարածած էր իւր թեւերը, թոյլ չէր տուած որ այդ փոքր թշուառին աչքէն օրրի արցունքը վազ.

Մէկ կողմէն իւր բոլոր գորովովն ու խնամքը զայն ծածկելով հանդերձ, միւս կողմէ դառն մտածումի մը կը սնուցանէր հէգ կինն իւր մտաց մէջ. «Ինչ օրինակ պիտի առնէ, կ'ըսէր ինքնին, այս անմեղ եւ անփորձ տղան այն հրէշային հօրմէն զոր իւր աչաց առջեւ ունի մ'չտ. Ո՞վ գիտէ ի՞նչ պիտի ըլլայ, ինք ալ անոր պէս գինով մը հարբաւ.....» եւ կը սոսկար զայս խորհելով.

Բաղդն այս անգամ օգնութեան հասաւ. Օր մը պտգարարով տուն բերին այն մանկան հայրը, կիսամեռ վիճակի մէջ. Զափազանց գինովցած ըլլալով կըռուած էր արիւնարբու Ալպանկացւոյ մը հետ և չարաչար վիրաւորուած էր. Բարեսիրտ մայրը ձեռքերը գլխուն զարկաւ տեսնելով իւր զաւկին այդ վիճակը. Այն գիշերը մեռաւ նա ահաւոր տանջանաց մէջ. Մանկիկն, իւր նախանձելի անմեղութեան մէջ, ուրախութիւն իսկ զգաց տեսնելով որ կռուազանին մէկը կը պակսէր և խորհելով որ քիչ մը պակաս պիտի լինէր ամուսին այնուհետեւ. Մայրը տարի մը պահեց իւր որդւոյն սուգը, տարի՛ մը անոր գերեզմանը թրջեց իւր ջերմ արցունքներով, տարի՝ մ'աղօթեց անոր համար. Պէտք էր տեսնել այդ օտերու մէջ փաթթուած կինը որ մեռելոցի օրերը կ'երթար ծունր դնել իւր որդւոյն թաղուած տեղը և կ'աղօթէր. պէտք էր տեսնել թ'նչպէս կը զարնէր նա գլուխն այն կարծր հողն որուն տակ իւր զաւակը կը հանգչէր.... Ի՞նչպիսի հրաշալի սպունգ մ'էր մայր մը սիրոյն որ ամեն արցունք եւ արիւն, անարգանք ու տառապանք կը ծծէ և որ մեզր ու կաթ կը հոսէ միշտ.

Տարիներ անցան այսպէս. մանկիկը մեծցաւ, զարգացաւ, կայտառ տղայ մ'եղաւ. Վարդուհի տուտուն հետզհետէ կքեցաւ, տկարացաւ, ծերացաւ. Զարմանալի հակասութիւններ մ'էր որ կը ձեւացնէին այդ երկու էակներն այդ մին իւր մատաղ թեւերը բացած դէպ ի կեանս կը դիմէր և այդ միւսը գլուխն ի վայր հակած ի գերեզման կը խոնարհէր. Եւ այդ երկու հրեշտակներն, այդ մին բարութիւնն ու միւսն անմեղութիւնը կ'անձնաւորէին մարդկային դիմաց տակ, կը հանկնային զիրար, մին գալով երկնքէն որոյ սեմոց առջեւ էր միւսը. Կը սիրէին զիրար, և ծերունի Վարդուհւոյն հերոց ձիւները գոգցես կը հալէին այն գարնանային սիւքին առջեւ զոր ծաղկաթ մանկան սիրոյ կ'արձակէր. Այն զորութիւնն զոր այս երկու տակր էակները կը գըտնէին իրենց սիրոյն մէջ՝ ի կուս ընդեմ կը ջանային վայրագ գինովցողը Խորին ատելութիւն մ'ունէր պզտիկն այ երկուքին դէմ, և այդ ատելութիւնն եւս քան զեւս կը սատկանար կարծես բնազդաբարիւր ծնած օրէն սոսրմամբ նայած էր այն աւազակադէմ մարդերուն զորս իրր օտար և անծանօթ անձինք նկատած էր միշտ. Ի զուր մեծ մայրը կ'ըսէր անոր թէ այդ մարդ կն իւր հօրկրաքն է. և թէ պարտ էր զայնս սիրել ու յարգել. չէր համոզուեր. պզտիկը և կը շարունակէր խրաշիլ այն խոժոռ մարդերէն «որոնք այնչափ շատ կը պօռային և որոնց բերանը կը հոտէր», որպէս կ'ըսէր ինք. Անոնք ալ իրենց կարգին կ'ատէին այս տղան. քանի որ կը տեսնէին նորա հետզհետէ փթթիլը. զարգանալը, գեղեցկանալը, տեսակ մ'ահռելի նախանձ կը զգային իրենց սրտին մէջ. Եւ կը ծեծէին ամեն գիշեր խեղճ մանկիկը, անօթի կը ձգէին զայն, կը նախատէին, կ'արհնէին անոր փոքր այլ զգայուն սրտին. Ի՞նչպէս լաւ գիտէին անզգամներն այդ պզտիկ թըշուառը վշտացնելու միջոցները. տարբերն ամենէն աղուոր օրերը, զատկին, ծնունդին, բարեկենդանին, կաղանդին, ամենէն աւելի կը գինովցնէին եւ այն գիշերներն ամբողջ տունը արիւնը կը փաթթէին.

Զ.

Այս տարի մանաւանդ, բարեկենդանին գիշերը շատ տխուր գիշեր մ'եղաւ. Երկու ամիս առաջ պզտիկն սկսած էր մեծ մօրը գլուխը տանիլ բարեկենդանին համար այլ եւ այլ խնդիրքներ ընելով. Խեղճ տղան կարօտ մնացած էր այդ փոքր հաճոյքներուն որոնք այնքան մեծ կը թուին այդ հասակին. Մեծ մայրիկը այն կիներէն չէր որ կը ծեծեն իրենց զաւակները շատ պ'տարթ, շատ անառակ ըլլալնուն համար, որք իրենց սրտին պէս խամրած կը կարծեն մանկանց նորարիթիթ վառվռուն սրտերն. Ինքն իւր նուազած աչքերով կը նշմարէր դեռ այն հուրն որ կը վառէր մատաղ կուրծքերուն մէջ, եւ իւր թոռնիկին երջանիկ ընելու համար ուզած էր աղուոր բարեկենդան մ'ընել տալ անոր. Շաբաթներ առաջ սկսած էր աշխատիլ, պտուղներ, ուտելիքներ մէկ կողմ դրած էր գաղտի, իւր շահած սուակին ալ մաս մը պահած էր և անով սիրուն դիմակ մ'և փայտէ սուր մը գնած ու բարեկենդանին օրը թոռնիկին տուած էր. Մինչեւ իրիկուն այդ դիմակով և սուրով անցուցած էր պզտիկը, դրած հանած, նորէն դրած նորէն հանած էր, մինչեւ որ ձանձրացած էր և պահած էր զանոնք տեղ մը միտքը դնելով գիշերը յանկարծ հագուիլ ու հօրեղբայրներուն դէմ ելնելով վախցնել զանոնք.

Գիշերն եկաւ. հանին իրենց փոքր պատուհանին առջեւ նստաւ և սկսաւ իւր հետաքրքրաշարժ պատմութիւնները պատմել թոռնիկին, սպասելով որ տուն դառնան երբոյ — չ. Հանին Անոնք գինեսուալ ինչ ծրագիրներ կը պատրաստին տանդեն խեղճ ազան վախցնելու համար. ո՞վ գիտէ գինին ինչ անճոռնի դիմակ մը կը դնէր իրենց դիմաց վրայ. Պատմութիւնները պատմութիւններուն յաջորդած էին, երկու սպասողներուն ալ քունն եկած էր և ժամը հինգը գացած էր, երբ գինովցողն երեւալով մխուռալով տուն դարձան.

Ամ'ալ պիտի չնկարագրեմ այն խուժդուժ անդութութիւնները զորս կատարեցին երկուքն և այն վայրագ կռիւներն որովք տունը տակն ու վրայ ըրին այնպիսի գիշերով մը. Այնչափ ծեծեցին պզտիկն, այնչափ իրարու ձեռքէ քաշեցին, գետնէ գետին զարկին, այնչափ խոշտանգեցին զայն կռնափեսերով, կիսկերով ազատակներով, որ հէգ մարարտոսն զգայազիրկ գետին ինկաւ վերջապէս Հանին, որ անման չէր մնացած այս ծեծէն, թոռնիկին այս ազարմելի վիճակը տեսնելով ա'լ կասկածաւ և բոլոր ուժովը դրացիներն օգնութեան կանչեց. Ծունը ելցուցեցաւ խուռն բազմութեամբ, իրարանցումով, աղմուկով, հայհոյութեամբք, կռիւներով. Վարդուհի տուտուն օգուտ քաղեց այս պարագայէն և թոռնիկը գիրկն առնելով կամաց մը ներսի խուցը գնաց ուր սթափեցուց տղան և անկողինը դրաւ. Երբ լաւ մը տեղաւորեց զայն ու փաթթեց իւր վերմակով, մեծ մայրը, պարտասեալ, խորտակեալ, յուսահատեալ, գետին ինկաւ և երկու ձեռքերը գլխուն զարկելով աղաղակեց լալով՝ «վա՜ խ, Վարդուհի, վա՜խ, ես օրե՞ր ալ պիտի տեսնայիր....» Եւ մինչ ներսը դրացիներն ու գինովցողը գեռ կը պօռային ու կը կռուէին գժոխային ժխորով մը, տարաբաղդ կինը կը շարունակէր իւր ողբերը. «Ո՜վ երկինքը գեւանը սատղոյ Աստուած, կ'ըսէր թեւերը բանալով, չե՞ս տեսնար կոր վերէն ես եղածները, չե՞ս տեսնար կոր մեր քաջածները, ես մեղաւոր եմ, արժանի եմ ասպատիժներուն, ա՜ռ սա խեղճ չոճոխը ի՞նչ ըրած ունի՝ է՞ ասանգ կը տանջուի կոր... անոր երեսին ջուրին ողորմէ՛, տէ՛ր Աստուած....» Եւ յանկարծ գաղափար մ'անցաւ մտքէն. «Անմեղ տղոց ձայնն, ըսաւ ինքնիրեն, կը լսէ Աստուած. մէյ մըն ալ սա չոճոխը աղօթք ընէր, ա՜խէ՛ կ'ողորմի Աստուած.» Եւ մոտեցաւ անկողնոյն. թոռնիկը, կէս քուն կէս արթուն, վերմակին մէջ կծկուած, կը դողար ու կը հեծեծար. «Եկո՛ւր, զաւակս, ըսաւ մեծ մայրն անոր կարմրած ուռած աչքերն համբուրելով, եկուր ծունկ չոքէ քովս. քուկին երեսիդ ջուրը արդար է. եկուր աղօթք ընենք որ ազատինք սա տանջանքէն.»

Թոռնիկը, շուարած, ամբողջ մարմինը վատակաբեկ եղած այն անգութ հարուածներուն տակ, երերալով, դողդղալով ելաւ անկողնէն և մեծ մօրը քով, գետնին ծունր դրաւ, ամբարանօք մէկ երկու խաչ հանեց, փոքրիկ ձեռքերը բացաւ և սկսաւ կրկնել ինչ որ իւր մեծ մայրը կ'ըսէր.

Սրաշարժ էր այս տեսարանն. այդ երկու տառապեալ էակներն, մեծ մայրն ու թոռնիկն, երկուքն ալ տկար, փափուկ և անմեղ, երկուքն ալ մոտ երկնքին, երկուքն ալ գերմէրդկային, հրեշտակային բան մ'ունենալով իրենց մէջ, կ'աղաթէին առ Աստուած խնդրելով անկից որ իւր շնորհքն իջեցնէ այն երկու ապականներուն վրայ, և իրենց աղօթքին մէջ կը պարզուէր իրենց սրտին բոլոր բարութիւնն.

Է.

Բայց Աստուած չողորմեցաւ, ո՛չ մեծ մօրն աղօթքը լսուեցաւ ոչ մանկանը. Միւա նոյն ցանն էր որ տեղի կ'ունենար, առանց ամենափոքր փոփոխութիւն մ'իսկ կրելու. Եկաւ նահատակներուն տանջանքն աւելի կը շատնար քան թէ կը թեթեւնար, գլխնիներն հետզհետէ աւելի կը կատղէին.

Վարդուհի տուտուն համար մեծ հարուած մ'եղաւ այս. Աստուած ա'լ գինքը լքած էր. ալ յոյս չկա՛ր. իւր ցաւոց միակ դարմանն, իւր տառապանց միակ վախճանն, իւր միակ ազատիչը մա՛հն էր. Եւ հէգ կինը, վհատ, յուսախաբ, անմխիթար, ալ գադրեցաւ երկինք նայելէ և աչքերը դարձուց հողին ուր իւր հանգիստը պիտի գտնէր.

Այս կինն որ այնքան զարմանալի արիութեամբ տակացած էր այնքան տառապանաց և զրկանաց, այս կինը որ գերեթէ անտրտունջ այնքան սիրելիներ կորուսած էր, այս կինն որ տարօրինակ համբերութեամբ այնքան դժբաղդութեանց տակ գլուխը խոնարհած էր, այս կինը տկարացաւ այս վերջին հարուածին տակ. Իւր իմացականութիւնն, որ արդէն այնքան վշտաց և այնքան ամաց ծանր բեռան տակ կ'երերար, ընկճեցաւ Աստուածմէ լքուած լինելու գաղափարէն. Այն ցաւալի գիշերէն չարաթ մը վերջ, Վարդուհի տուտուն սկսած էր ցնորիլ. Ալ չէր զգար գառնութիւնն այն վշտաց որք իւր սիրտը կը կեղքէին, ալ չէր տանջուեր նա.... Ողորմելի էր սակայն այն վիճակն յորում ինկաւ նա. իւր մտաւոր կարողութիւնները բոլորովին կորուսած, գրեթէ ապուշ մը դարձած էր. ալ չէր կընար աշխատիլ, ալ չէր կընար խրնամել ոչ զաւակներն, ոչ թոռն և ոչ իսկ ինքզինքն. Տանը մէկ անկիւնն անցած, մինչեւ իրիկուն յիմարական խօսքերով և անտեղի զրուցմամբք ատենը կ'անցուներ. Հետզհետէ ծանրացաւ իւր վիճակն. անհանգուրժելի էակ մը կ'սկսէր լինել այդ կինն այր նկարագիրը կրնար երբեմն հերեւանակի մը նախանձը շարժել. դրացիներն՝ որք առաջ կուգային յաճախ մխիթարել զինքը, դադրեցուցին իրենց այցելութիւններն, որովհետեւ ալ ոչ զոք կը ճանչնար խեղճ ցնորածն, ոչինչ կը հասկընար, ոչինչ կը յիշէր, և պատասխանները կա՛մ վիրաւորիչ ծիծաղներ, կամ անհասկանալի բառեր և կամ թշնամանիչ խօսքեր էին. Կամաց կամաց սկսաւ ըրածը թողածը չգիտնալ. օր մը տեսան որ գրպանը լեցուցած էր շատ մը սոխերով որոնց մին անապարանօք և գաղտնի կը կրծէր. երբ ուզեցին ձեռքէն առնել զայն՝ «Անդին գացէք. պռաց, թող տուէք որ զահիս ճաշիկնիս առնեմ. բերել տուած խնձորներն ուտեմ.» Այն սրտին մէջ՝ որ հնոց մ'էր փափկութեան, գորովոյ, խնդաղատանաց՝ և ոչ մէկ զգացում մնաց այլ եւս. բարկութեան վայրկեաններուն մէջ շատ անգամ թոռնիկին վրայ կը վազէր և կը ծեծէր զայն. Այս վիճակն երկար չտեւեց. Հանին փոյթ չունեցաւ երկու տեղէ, և այն գիշերը մեռաւ նա.

Ը.

Ահա ամբողջ կեանքն այն մարտիրոսուհւոյն որ այս անշուք դագաղին մէջ կը հանգչի. Այդ կինն որ լքեալ էր իւր բոլոր կենաց մէջ, լքեալ է և իւր մահուանէ վերջ. Բոլոր այն ապերախտ մարդիկն որք իւր երջանիկ օրերուն մէջ իւր սեղանին հացկատակներն եղած էին գինքը, մոռցած են հիմայ. Մէկ քանի աղքատ այլ ազգիս դրացիներ, միայն կը հետեւէին իւր դագաղին որուն վրայ կը ծանրանան ամեն կողմէ արհամարհանքն ու մոռացումն.

Եւ եւ ուրեցայ նմա և ես մինչեւ գերեզմանատուն. Ճամբան քալած ատեն աչաց առջեւէն կ'անցնէին այդ հէգ կնոջ կենաց բազմաթիւ պատկերներն, կը յիշէի իւր բոլոր յոյսերն և պարտքերը, կը յիշէի իւր սրտի ազնուութիւնն և իւր ճակատագրին սեւութիւնն, կը յիշէի վերջապէս բոլոր այն տառապանաց երկար շարքը զորս կրած էր այդ կինն, և այն աննշան դագաղին մէջ աշխարհի ունայնութիւնը մարմնաւորած կը տեսնէի.

Գերեզմանոցէն ետ դարձած ատենս հետաքրքրութեամբ անցայ այն անկին առջեւէն ուր մեռած էր Վարդուհի տուտուն. Կ'ուզէի անգամ մ'ալ տեսնել այն փոքր պատուհանն որուն առջեւ լուսնազարդ գիշերները կը նստէր նա և թոռնիկին պատմութիւն կը պատմէր. Կը յուսայի գտնել այդ տունն անդորր ու լուին գերեզմանի մը նման.

Ահաւոր ամուսկ մը լսեցի հոն... մոտեցայ. աղաղակներ, ոռքի ձայներ, անճոռնի երգեր կը լսուին այն սենեակն ուր իւր վերջին գիշերն անցուցած էր հանգուցեալը. Սակայն աւելի ուշ դնելով, կարծեցի լսել բոլոր այդ ժխորին մէջէն բարակ, միօրինակ և խղդուկ լալու ձայն մը որ հեռուէ՛ն, խորէ՛ն գալ կը թուէր.... Ի՞նչ դառն են, ո՛վ Տէր, այս կենաց հակասակերներն. այդ ոգաւոր, ամայացեալ տան մէջ իրարու դէմ կ'երթային զուարթ անհոգութիւնն և մարմնաքիչ ցաւն. գինովցո՛ղներն էին որք կ'երգէին. թոռնիկն էր որ կուլար....

ԱՐՇԱԿ ՉՕՊԱՆԵԱՆ

ԲԱՌՏԻՆԱ

Հանքային ջուր, բնական, երկաթախառն, թթուաւտ, կազային. Սեղանի ջուրերուն լաւագոյնը. Գերազանց դարման է արեան աղքատութեան, անարիւնութեան, տկարութեան, ապաքինութեան, տենդի, ստամոքսի հիւանդութեան և այլ պարագայից մէջ. Մածուքանակ կը վաճառուի Գարաքէօյ Տէր Յիրմէն խան թիւ 14.

56 2—9

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ

Ի սէյտս աշխարհի մարդոց

Ի ՏՈՒԹԹՈՐ ԲՈԼ ԼԱՊԱՌԹԼ

2 մեծադիր ճատոր 1000 ական էջէ

1270 պատկերներով զարդարեալ

կը ծախուի Քարաքէօյ, Տէր Յիրմէն խան, 14, Կ. Պոլիս.

57 2—9

ՏԻԿԻՆ ՕՍԹՐՈՎՄԲԻ

ԲԺԻՇԿ ԵՒ ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ

ՏԻԿԻՆ ՕՍԹՐՈՎՄԲԻ, որ Բեգրպուրկի բժշկական վարժարանէն վկայեալ է, ամենայն ճարտարութեամբ կը դարմանէ ամեն տեսակ կանացի հիւանդութիւններ, մանաւանդ կուրծքի, ստամոքսի, գլխու, աչքի և արեան պակասութեան ինչպէս նաեւ փոքր տղայոց յատուկ ամեն տեսակ հիւանդութիւններ.

Հիւանդներ կ'ընդունի ամեն օր միջօրէէն մինչեւ իրիկուն իւր տունը Բերա Կալամանի փողոց թիւ 9.

Աղքատները ձրիաբար կը դարմանէ երկուշաբթի և հինգշաբթի օրերը մինչեւ կէս օր ի Բանկալթի ռուսական հիւանդանոցը և չորեքշաբթի օրերն ալ իւր տունը.

Ի Պոլիս, Սկիւտար, Գալատիա և Վոսփորի գիւղեր ևս այցելութեամբ կերթայ.

139 11—15

ՏՕԳԹՕՐ Գ. ՃԻՎԱՆԵԱՆ

Նախկին բժիշկ Սէն-Մոնիսի գաղղիական հիւանդանոցին

Կը դարմանէ մանաւորաբար ջղային, թոքային, գլխու վրայ եղած հիւանդութիւնները (աչքի, ականջի, կոկորդի եւն).

Վիրաբուժական գործողութիւնք առանց ցաւի կը կատարուին.

Ընդունելութիւն ամեն առաւօտ (բայց ի կիրակիէ) ժամը մինչեւ 6 Բերա Գալատան պաշի մատուէսի թիւ 82.

Ցիշեալ Տօքթօրը նաեւ Փարիզի Ակադեմիայէն նշանաւորութեան մրցանակ ստացած է.

ՏՐ. ԼՈՂՈԹԷԹԻՍ

Մասնագէտ կանանց ծննդաբերութեան բժիշկ և հիւանդութեանց, նախկին ներքին բժիշկ Սբ-... հիւանդանոցին, որ իւր մասնագիտութեամբ հռչակաւոր է Լոնտոն, Բարիզ, Վիեննա և Պերլին, ամէն օր իւր յաճախորդաց տրամադրութեան ներքև է ժամ 11էն 1 (Ը.Ե.)

Աղքատ կանանց համար ձրի խորհրդակցութիւն և ծննդաբերական գործողութիւն երեքշաբթի և շաբաթ օրեր

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ ԱՆԳԼ ՈՍԿԻ 1,000,000 — **"ՖԻՆԻՔՍ"** — Հիմնեալ ի Լընտըն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւելքան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրերք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 16,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի ցնաոուց համար։ 31

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ տարագրելոցս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած ցնաոներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. միակ դործակալք ի Պոլիս և ի Շրջակայս
Թիւ 12, Սանտալճը խան, Գալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԳ եւ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ ... ֆռանք 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1888 » 4,817,262
Տարեկան հասոյթ » » » » 10,069,700

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔՍ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Օռուկլատիս խան.

35

ՖՌԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱՁ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանք 6,250,000 — Պահեստի դրամ ֆռանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է եւրոպական 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆռանք

Լիազօր ներկայացուցիչ Հասան Թուրքիոյ

35

ԾԱՆՕԹ.—Տեարք Ներսէսեան Հայր և Որդի, Ընկերութեանցս Պոլսոյ դրամատեարք, լիակատար ՎԱՐԿ ու ՀՐԱՀԱՆԳ ընդունած են վճարելու անմիջապէս այն ամէն գնաս, որոյ հաշիւը հաստատուած է և վաւերացեալ Ընդհ. Գործակալութենէն։

THE CROWN PERFUMERY COMPANY

ՀՈՏԱՒԼՏ ՆԻԹՈՅ ԳՈՐԾԱՐԱՆՔ ԼՈՆՏՈՆԻ «ԹՈԴ» ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Այս գոյացութիւնները շատ խիստ են, և անքաղդատելի են /բը բուրման առատութիւն և տեւականութիւն։ Աւասիկ անոնց մէկ քանիին անունները.

ԹԻՆԿԻ, ՎՈՒԱՏ (Թենկի փայտ)	ՄԱԹԻՈԼԻԱ
ՎՈՒԱՏ ՎԻՈԼԷԹ (Մանր չակ անուշառաց)	ՀՈՌԻ ԳԼՈՊ
ԼԻԼԻ ՕՎ, ՏՂԷ ՎԱԼԼԷՅ (Շուշան հովտաց)	ԼԻՍ ՈՒՌԻՊԻ
ՀՈՒԱՅԹ ՐՈՍ (Ճերմակ վարդ)	ՄԱՐԿԱՐԻԹԻ
ԳՈՒԼԻ ԼԷՅԹ, ՊԼՈՒՄՍԸՄ	ԻԼԼԱՆ ԻԼԼԱՆ
ՀՈՒԱՅԹ ՀԷԼԻՈԳՈՐԸ	ՕՐՖԱՐՈՆԱՔՍՈՒ
ՍՊԱՆՏԱՆՈԹԻՍ	

Այս և այսպէս ուրիշ հոտաւէտ նիւթեր մեծ հռչակ հանած են Եւրոպայի արքունիքաց, ազնուականութեան և բարձր դասուն մէջ, իրենց հոտին փափկութեան և տեւականութեան համար։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՆԱԶՈՒԼԱԿԱՆ ԳՈՒՄՈՆԻԻ ՋՈՒՐ։ Ուրիշ ոչ և է գործարաններէ ելածէն գերազանց։ Մէկ փոքր մասն կը բաւէ։

ՕԲԱՅԻՆ ՓՈՇԻ ԳԼՈՊԻՑԻ ՀԱՄԱՐ։ Այս փոշին յաջողած է մինչեւ հիմա բոլոր գործած ուռնէրուն սեղ և ընդունուած է ազնուականութենէն և բարձր դասէն։ Գիմոց գոյնին փափկութիւն կուտայ, առանց հեաը թողլու։ [illegible] բուն, հովին զգուշանալու համար, պէտք է դիմել միայն Կ. Պոլսոյ միակ գործակալին։

Է. ՏՈՒՄՈՒՆՏ Գ. ԱԲՐԱՀԱՄ
231 Անգլիական ընդհանուր մթերանոց
Թիւ 95 և 97, Եիւքսէք Գալաբրըմ, Թրամուէյից կայարանին մօտ, Վոյվոտայի պահականոցին կից։

ՑՕԴԱՅԱՒԸ ԵՒ ՄԻԶԱՆՑՔԻ ՔԱՐԸ

ԶԵՆ ԿՈՆԱՐ ԲՈՒՅԺԻ ԱՌԱՆՑ ԼԻԹԻՆի

Շ. ը Բէորիէլի հատուոր Սէլ ոը Լէրիէնները, փոքրաքանակ առնուելով, քիչ ժամանակի մէջ կ'անհետացնեն միզանցքին մէջ գտնուող ուռուցը և քարը։ Այս երեւոյթով կը բացատրուի իրենց ազդեցութիւնն ընդդէմ վերեւ նշանակեալ հիւանդութեանց։ 445

ԼԷ ԲԷՈՏՐԻԷԼ և ԸՆԿ. LE PERDRIEL & Co. ի ԲՈՐԻՋ և Դեղարանաց մէջ։

ՀԵՐԱՆԵԿԱՆ ԾՈՒՂԿԱՓՈՒՆՔ,

ԳԵՂԵՑԿԱՑՈՒՆՈՎ, ՄԵՐԱՆՈՑ ԳՈՑՆԵՐ, ՄԻՀՏ ԾՈՒՂԿԱՓԻՊ, ՄԻՀՏ ԹԵՐՍ։

Ընդամուսն մը փորձը պիտի համոզէ ամէն Տիկին թէ որչափ գերազանց է այս ուրիշ ամէն հեղանիւթներէ և բազմաթիւ փոշիներէ։ Լուսային անդամ գործածիրոնն ալ, որ քանի մը վայրկեանի գործ է, պիտի տեսնուի իսկոյն որ երեսը, վիզը, թեւերը և ձեռուընները պիտի առնուն անոյշ փափկութիւն մը և մարմարիոնի փայլ, հանդերձ շուշանի և վարդի գունով և բուրմամբ։ Սապոնի գրգռիչ յատկութիւնները կը հանդարտեցուին։ Ընչետկ'ընե մորթի սեւուքը, երեսի և ձեռքի ցաները, արեւայրուքը, և ուրիշ ամէն բոլոտութիւն և ցնաոութիւն։ Իւ այս ամէն բանով անկարելի կ'ընէ մասնուիլ թէ արհեստով գեղեցկացուածէ։

Դիվաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նշդնպէս Բարիզ ու Նիու Եօրք։ Նըշանաւոր սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգղիացի դեղագործներու քով։

Կ. վաճառուի ամ. և Ն. Քանիբ եղարց Բրիտանական դեղարան. 455 Մեծ փողոց Բերա, Խանն Քարուանա, Գալաթիա, Նիւսէք Քարտրբի 95 և 97. Քիչ ինչ Նկարագ քով 77 լմին իսկոյն — , 51 Լեկի ճամն և 168 Մեծ փողոց Բերայի, և Իպիտանի քով Բերա Մեծ փողոց թիւ 428։ 61

ԿԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԷՐԻԻ

Գալաթիա Պէօյուք Միլլէթ խան, միջազգային թղթատարատան վրայի յարկը

Սոյն վաճառատան մէջ խիստ ժամ դներով կը վաճառուին ամէն տեսակ ճերմակեղէնք, կանանց համար կրկնոցներ, տղայոց համար հագուստներ, կէս շրջազգեստներ, քօսէներ, օժտի համար ճերմակեղէնք, բանուածքներ, բազմատեսակ գուլպաներ, թաշկինակներ և այլ այս տեսակ ապրանքներ։

Այս ապրանքներ, որոց ամենքն ալ լաւ տեսակէ են, կը վաճառուին թէ՛ փոքր և թէ մեծ քանակութեամբ։

Այս ապրանքներ կը պատրաստուին Վիէննայի և Պերլինի յատուկ գործարանաց մէջ, Նոյնպէս Անգլիէն, Իտալիէն և եւրոպական ուրիշ երկիրներէ եւս ապրանքներ կը բերուին։

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին եթէ փոխարէնը փոխանակագրով և կամ թղթատարական դրոշմով ղրկուի։

Զը հաւնուած ապրանքները եւս կառնուին և սար եւս կը տրուի զնդելով փոխադրութեան ծախքը։ 36

ՀԱՅԱԿԱՒՈՐ ՏԻԿԻՆ ԱՆՆԱ ՔՍԵԼԱԿԻ

ՄԱԶԻ ՍՊԵՂՍՆԻ

Այս սպեղանին Պիւսարէպի մէջ երկար տանել ի վեր համբաւաւոր եղած է եւ քիչ տանելի մէջ արմատին չափազանց աճեցնելու և զօրացնելու յատկութիւնն ունի։ Կը բուժէ նաեւ մազին և մորթին ամէն տեսակ հիւանդութիւններն։

Սոյն սպեղանիին այս անգամ յատկապէս բերել տուած լինելով,

Կեդրոնատեղին է Կ. Պոլիս Օգէնբլար պաշը թիւ 33 Անթուան Տէվլիթեան դեղարանը, նոյնպէս Գահէմ գարու Օմ. պահականոցին դէմ դեղավաճառ Գէորգ Արեւեանի և Գալաթիա Վոյվոտայի պահականոցին դէմ Միւսիւ Լիմ-էբ-ի ռեբա թագոսիմ մօտ Գոսթանտին. Ա-ՀՇՈՅԻ դեղարանները, ինչպէս նաեւ ազատ դեղավաճառաց քով կը գտնուի։ 390

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Նոր գիւտ մ'է այս մազերուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց ուրիշ ոնէ է նիւթի գործածութեան կամ լուացքի,

ՇԱԳԱՆԱԿԱՆԱԳՈՅՆԻ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՕՍԻԻ

Այս նոր ներկը բաղկացեալ է միայն արմատներու և խոտերու նիւթէ։ Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պայծառ շագանակագոյնի կամ թանձր սեւի։

Փորձը ցոյց տուած է թէ այս ներկին ոյժին գերազանց է նմանօրինակ ուրիշ պատրաստութիւններէ։ Իւր առաւելութիւնն է մազերուն ամենէն բնական երեւոյթը տալ և ամենէն ուշադիր դիտողն ի դերև հանել։ Կը կասեցնէ հերաց անկումը, գլուխը կը մաքրէ, թեւիշ կ'անհետացնէ և նոր այծ կուտայ մազային մորթին։ Ուշադրութեամբ կարդալ

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Արուակը երեքդնել գործածելէ առաջ և փոքր քանակութեամբ հեղուկէն դնել սկաւառակի մը մէջ, յետոյ բարակ սպունգի սանտրով մը կամ այդ հեղուկին մէջ թրջած բարդոյով մը թեթեւ կերպով մազերուն վրայ անցուցեալ զայն, այնպէս որ ամբողջ մազերը թրջին։ Ապա գլուխը բաց պահել մինչեւ որ հեղուկը չոր լինայ։ Բոլոր մազերը մէկ շրջապով, ամանը մէկ երկու գործածութեան պէտք ունին, այլոց համար մէկ անգամը բաւ է։ Եթէ մէկ երկու անգամէն աւելի գործածուի, գոյնն աւելի թուխ կ'ելայ։ Անգամ մը որ ուզուած գոյնը ձեռք բերուած է, զայն տարիներով պահելու համար կը բաւէ երեք չորս շաբաթն անգամ մը հեղուկէն գործածելը։ Նոյն եղանակը գործածելու է մորքերին և պեխերուն համար։ Պէտք չիայ գլուխը լուալ գործողութենէն առաջ կամ ետքը։ Բնականաբար վերջէն դէմքն և ձեռները լուալու է առ ի զգուշութիւն։

ԾԱՆ. Եթէ ուզուած գոյնը ձեռք չբերուի մէկ երկու գործողութենէ ետք, գլուխը լուալու է քիչ մը ալեղով, ապա գլխուն քսելու է այդ ներկին մէջ թեթեւապէս թրջած սպունգ մը, և ուզուած ազդեցութիւնն յառաջ կուգայ անմիջապէս։

ԿԵՂԾԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ

Միակ կեդրոնատեղի ԵՐՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԻ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վոյվոտա, Պահչանոցին քով, կայարան Ղալաթիա-Նիւսլիի Թրամուէյից, թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 77

HUILE DE HOGG

ՄՕՐԻՒ ՁԿԱՆ ԻՒՂ

Որոյ ազդեցութիւնն հաստատուած է 25 էն աւելի տարիներու փորձով հետեւեալ հիւանդութեանց համար, կուրծքի հիւանդութիւն, թոքախտ, թոքառաջեց հիւանդութիւն, հազ, հրդեհ, յամառ հազ, խոյ, աւշային գեղձերու ուռայցներ, մորթի հիւանդութիւնք, սրբեան, սպիտակ դաշտան, ընդհանուր տկարութիւն հայն, նաեւ տկար և փափկակազմ տղաքներու զօրացնելու համար շատ դիւրաբար կը խմուի։

Օգուտաւոր է սովորական իւղերէն և մանաւանդ մանուցմէ որ շահապետական նպատակներով բնական իւղերու տեղ և իբրև թէ անոնց մէջ աւելի ազդութիւն և անոյշ համ տալու համար շինուած են։ Այն իւղերն ուրիշբանի չեն ճառաներ բայց միայն ստամոքսը ընդունայն զզուելու և հոգնեցնելու։ Երբեմն շատ վտանգաւոր ևս կրնան ըլլալ։ Բնական և զուտ ձկան իւղ գտնելու ապահովութեան համար պէտք է գտնել ՀՕԿԻ ԻՒՂԸ, որ եռանկիւնի շշերով կը ծախուի։ Պահանջել հոկի անունը և բարիզի բժշկական Ակադեմիան բիմիական զորձող գլուխ Պ. Լ. Լանէ-էօքի վկայութիւնը որ իւրաքանչիւր շշի մէջ դրուած է։

1883 տարւոյ յունուար 1 էն սկսեալ հոկի մորթի ձկան զնական իւղի շշերուն կրնան գտնուիլ վրայ Գաղիոյ կառաւարութեան նշան պիտի գտնուի ուրեմն այս մասին ուշադրութիւն ընդունելու։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԱՆՇԱՆԴ ԵՒ ԱՆՀՈՍ

Ընդհ. գործակալ Դ. Ֆ. ՏՈՒՐԿՈ, 226 Գալաթիա Գրանդ Ռիւ դէ Փերա

Զուր, փոշի և խմոր ԱԿՈՒԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

DOCTEUR PIERRE
Բարի բժշկական լաբորատորիա
8, Place de l'Opéra PARIS

Կը ծախուի բոլոր դեղավաճառաց, դեղագործաց, հոտավաճառաց և վաճառարարաց քով։

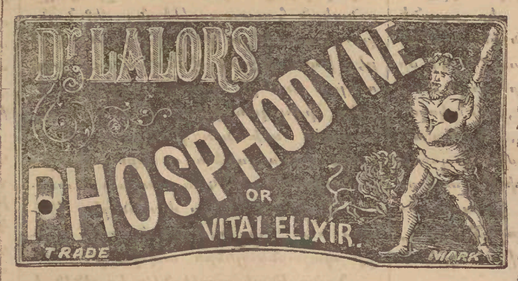

ԱՌԱՒԼՈՒԹԻՒՆ ՈՒԺ ԿՈՐՈՒ

ՖՈՍՖՈՒՐԻՆ ՏՈԹԹՈՐ ԼԱԼՈՒ — Վերջին լաւն եւ հնագոյնն է թէ այս դեղը ՖՈՍՖՈՒԱՆԱՆ ՈՒԱԿ ԴԱՐ ԱՆՆ Է որ մինչեւ ցարդ գտնուած է, ստարելու համար ուժի հիւանդութիւններն, անդամուածութիւն, քնատութիւն, զառանցանք, առական կարողութեան փոքրացում կորուստ, եւ առական ոյժերու կորուստէն յառաջ եկած ամէն գործարանական խանգարում։

Կը բուժէ դժուարամարսութիւնը, ջղային եւ արտի հիւանդութիւնները, լեարդի եւ երիկամունքի հիւանդութիւնքն, արեան ոչնչի բոլոր խանգարումները։ Ընդհանուր հիւծութիւնն եւ սպառումը կը կասեցնէ կենսական ոյժերու ո եւ է կորուստը յառաջ եկած է ո եւ է պատճառէ։

Ջղային տնարութեան եւ սուր հեռանանց մէջ այս դեղին ազդեցութիւնն անմիջական և մեծագոյն է։ Մեխանիզմի գործարանքներն ու արտանիշը կ'անհետանան ճշմարտապէս հրաշալի արագութեամբ մը։

ՏՈԹԹՈՐ ԼԱԼՈՒԻՆ ՖՈՍՖՈՏՈՆԻ ՀՕԳԻ հիւթ եւ ուղեղային գոյացութիւն կ'ստեղծէ, որեան մէջ մանանելով կենսական նիւթերաւ տարրը, ֆոսֆորն, որ ուղեղին կենդանական ճշմարիտ գոյացութիւնն է։ Առական կորուստը կը կենդանանուէ մարդկային ամբողջ գործունեան մէջ, մարմնոյն եւ մտքին տալով հանգիստ եւ առոյգ առողջութիւն մը այնպէս որ կարելի է, որոր պարտականութիւնները հանգարեալ վարուիլ եւ գործունեութեամբ։ Ամոր ատամ է, կը զարգացնէ եւ կը ճոխացնէ արիւնն եւ նոր առողջութիւն կուտայ ուղեղին, ջղային գրութեան եւ մկանանց։ Իւր վերանորոգիչ ազդեցութիւնը կը տեսնուի գործածուած առաջին օրեն իսկ։ Ջղային գրութեան եւ մտաւորական կարողութեանց նշանաւոր յաջողմամբ եւ կորուստներն եւ բարդութեան զգայնամբ մը որը վարժութիւնն հիւանդը շատուց ի վեր կրուած էր։ Պարտոյցութիւնը վերանորոգուած է։ Անարմակը հրաշալի կերպով կ'աւելցնայ։ Ազնաց պարտոնը կանանց արարածը կատարելի։ Գուռնը կը լինի հանդարտ եւ կազդուրիչ։ Գեմքը կ'ունի ինքնայ։ Ջրի ուռքերը գոնացուցիչ, աչերը շողուն կը լինին, մորքը պայծառ եւ առոյգ դէմ մը կ'առնու, մազերը այլ կ'ստանան։

Զգուշացէք սուտ նմանութիւններէ։ Տոքթոր Լալորի Ֆոսֆոտոնը պարունակեալ է պիտանի շիշերուն մէջ որ, բրիտանական կառավարութեան դրոշմը կը կրեն ոա բաւարով Dr. Lalors' Phosphodyne. London, England, գրան փորագրուած։ Այս դեղին ունեցած յաջողութիւնն յառաջ բերած է զանազան վատնգաւոր եւ ցնաոակար կեղծեր։

Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ եւ Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով,

79 Մ. ԷՍՊԻՆՈՆ ԳԱՐՈՒԱՆԱ
Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վոյվոտա, պահականոցին քով, կայարան Թրամուէյից, 95 և 76

VÉRITABLE SOLUTION
D'ANTIPYRINE du Dr CLIN

Lauréat de la Faculté de Médecine de Paris. — Prix Montyon.

Le Meilleur Remède contre la Migraine.

La VÉRITABLE SOLUTION D'ANTIPYRINE DU Dr CLIN possède une action puissante pour calmer les douleurs dans les cas de : *Lumbagos, Torticolis, Névralgies, Sciatique, Menstruation difficile, Coliques violentes* et les *Accès de Goutte et de Rhumatismes.*

« L'Antipyrine peut être considérée scientifiquement comme le « médicament le plus puissant contre la douleur. »
(Académie des Sciences, Séance du 18 avril 1887.)

DOSE: Prendre chaque jour de 2 à 4 cuillerées de VÉRITABLE SOLUTION D'ANTIPYRINE DU Dr CLIN.

NOTA. — CAPSULES D'ANTIPYRINE DU Dr CLIN destinées aux personnes qui ne veulent pas prendre de Solution.

1243 MAISON CLIN & Cie, à PARIS, ET LES PHARMACIES.

HUILE DE FOIE DE MORUE DÉSINFECTÉE — de CHEVRIER — ՁԵՎՐԻԷԻ ՄՈՐՈՒ ՁԿԱՆ ԻՒՂ ՋՏՈՒԱԾ

Առաջնակարգ դեղագործ ի Փարիզ, ասպետ Պատուոյ Լեգէոնի, վարձատրեալ Բ. Կարգի Մէդիտիէով, Հանդէս. Իզապէլ-լա-Կաթոլիք պատուանշանին։

ՀԵՐՄԱԿ ԵՒ ԹԻՒՆ

Մաքրիւ ձկան իւղը խոյ զանով զտելով, Պ. Շեվրիէ այդ հեղուկին առած է արտաքին համ և հոտ, միանգամայն աւելցնելով անոր բուժիչ յատկութիւններն։

Այս դիւթին պատճառաւ հնարիչը մեծամեծ վարձատրութիւններ ստացած է, միտալ և պատուոյ վկայական։

Ամբողջ աշխարհիս բժիշկք կը նախադասեն զայն ամէն տեսակներէն։

ԵՐԿԱԹԱԽՈՒՆ

Պ. Շեվրիէ իւր դիւթը կատարելագործած է դէռ ոչ ինչով Մաքրիւ ձկան երկաթախառն իւղ մը պատրաստելով։ Հաստատ այս յաւելման, իւղը դիւրաւ կը մարսուի և բնաւ պնդութիւն չպատճառեր։ Ուստի նախընտրելի է միւս բոլոր երկաթախառն պատրաստութիւններէն և յաջողութեամբ կը գործածուի Թոքախտի, Պրոնշիթի, Վատուութեան և Խղդի համար։ Մանաւանդ կը յարմարի տկարակազմ անձանց։ 84

Ընդհ. մթերան ց, Կեդր. դեղատ. Ն. ԹԷՕՏՈՐԻՏԷՍ, 244, Մեծ փողոց Բերայի, և Պոլի Մթերանոցն դեղատան մէջ կը գտնուի նաեւ ՇԵՎՐԻԷԻ կապարիչ ԳՈԳԱՅԻ ԳԻՆԻՆ